

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ,
Z.Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ČESKÝ NEONACISMUS

Autor práce: Šárka Duková

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Ing. Dr. Štefanu Danicsovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

DUKOVÁ, Š. *Česká neonacismus: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2017. Vedoucí práce doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.

Klíčová slova: neonacista, rasismus, rasa, antisemitismus, neonacistické skupiny, neonacistické symboly, ultrapravicové politické strany a skupiny

Práce pojednává o problematice neonacismu a jeho současných projevech. Autorka analyzuje ideová východiska neonacismu a užívanou symboliku, včetně jejího širšího významu pro neonacistickou scénu. Dále práce přibližuje vybrané neonacistické symboly v České republice a jejich politický význam. V neposlední řadě autorka popisuje aktuální opatření českého státu při eliminování neonacistických aktivit, včetně preventivních opatření. Součástí práce je dotazníkové šetření, které mapuje postoje oslovené veřejnosti k problematice neonacismu v českém prostředí.

ABSTRACT

DUKOVÁ, Š. *Czech neo- nazism: Thesis*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s. (College of European and Regional Studies), 2017. Thesis supervisor doc. Ing. Dr. Stefan Danics, Ph.D.

Key words: neo – Nazi, racism, race, anti – Semitism, neo – Nazi symbols, ultra-right political parties and groups

The thesis deals with neo-Nazism and its current manifestations. The author analyzes the ideological starting points of neo-Nazism and the symbolism used, including its wider meaning for the neo-Nazi scene. Further, the work focuses on selected neo-Nazi symbols in the Czech Republic and their political significance. Last but not least, the author describes the current measures of the Czech state in eliminating neo-Nazi activities, including preventive measures. A part of the thesis is a questionnaire survey, which maps the attitudes of the public to the issue of neo-Nazism in the Czech environment.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Vymezení rasismu a antisemitismu jakožto základních ideových východisek českého neonacismu.....	10
2.1 Rasismus.....	10
2.1.1 Historie rasismu	10
2.1.2 Definice a ideologie rasismu.....	13
2.1.3 Představitelé rasistické ideologie	14
2.2 Antisemitismus	16
2.2.1 Historie antisemitismu	19
2.2.2 Antisemitismus z pohledu neonacistů.....	21
3 Význam symboliky pro neonacisty.....	22
3.1 Variace barev neonacistů.....	23
3.2 Neonacistické symboly.....	24
3.3 Variace run neonacistů	25
3.4 Symbolika čísel	27
3.5 Novodobé symboly.....	28
4 Vybrané neonacistické subjekty v ČR	30
4.1 Politické strany	30
4.1.1 Sdružení pro Republiku – Republikánská strana Československa a Republikáni Miroslava Sládka	30
4.1.2 Národní sjednocení (NSJ)	32
4.1.3 Národní strana (NS)	34
4.1.4 Dělnická strana (DS), Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS).....	35
4.2 Neonacistické skupiny a hnutí.....	37
4.2.1 Vlastenecké fronta (VF).....	37
4.2.2 Národní odpor	39

4.2.3	Blood & Honour Division Bohemia	39
4.3	Neonacistická hudební scéna (White power music).....	40
4.3.1	Braník.....	40
4.3.2	Conflict 88.....	41
4.3.3	Vlajka	41
4.3.4	Orlík	41
5	Opatření českého státu v boji proti neonacismu	43
5.1	Protiextremistická politika.....	43
5.1.1	Navržené principy protiextremistické politiky.....	44
5.1.2	Koncepce boje proti extremismu	46
5.2	Role policie ČR v boji proti extremismu – neonacismu	46
6	Dotazníkové šetření.....	49
6.1	Vyhodnocení dotazníku.....	49
	Závěr	55
	Seznam použitých zdrojů	56
	Seznam příloh.....	60
	Přílohy.....	61

Úvod

Po pádu fašistického režimu v Itálii a nacistického Německa sice došlo k jejich mezinárodnímu odsouzení, ale nezmizeli ani jejich přívrženci z období Mussoliniho a Hitlerovy vlády, ani myšlenky samotné. Od konce války se neustále objevují různé skupiny, které se na ně snaží navazovat. Pro ideologický rámec jejich aktivit se vžil název neofašismus a neonacismus.¹

Neonacismus představuje hrozbu pro stávající demokracii tím, že neonacisté chtějí demokracii nahradit vůdcovským principem. To znamená, že zásadní politická rozhodnutí činí úzký okruh lidí nebo jen jedna osoba. Obecně se neonacisté snaží štěpit společnost vytvořením rozporů na základě rasového, náboženského či jiného klíče. Možná je i hrozba přijmutí extremistických prvků do politického proudu či možný vznik politicko-extremistického subjektu s charismatickým vůdcem, který dokáže sjednotit extremistickou scénu a oslovit další potenciální příznivce. Obecně je určité riziko ve sdružování osob s radikálními názory proti ústavnímu, politickému a společenskému zřízení.²

Extremismus sám o sobě je nebezpečný pro společnost, zejména pro mladé lidi. Někteří jedinci mohou mít problém se začlenit do normálního kolektivu a jako východisko vidí, přidat se k nějakému extremistickému hnutí nebo skupině. Z této cesty se však velice těžce vrací zpět.

Neonacismus velmi často oslovuje radikální mládež a populaci, která prohrála s globalizací a za svoji nepříznivou sociální situaci viní nějakého ideologicky definovaného nepřítele, který je příčinou jejich neúspěchu. Neonacismus je tudíž velmi aktuální problém, kterého se lidstvo nezbaví ani v budoucnu.

¹ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 70

² Výroční zpráva o extremismu a koncepcie boje proti extremismu. *mvcr.cz*. [online]. [2015], Dostupné z: <file:///C:/Users/bizon/Downloads/Zpr%C3%A1va2015.pdf>

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je vymezit neonacismus a analyzovat jeho ideová východiska, včetně užívané symboliky. Autorka rovněž přiblíží vybrané neonacistické subjekty působící v České republice, jejich projevy, představitele, kontakty a politický vliv. V neposlední řadě budou přiblíženy aktuální opatření v boji proti neonacismu v České republice.

Bakalářská práce vychází z literárních předloh spojených s tématem neonacismus a internetových zdrojů.

První část se zabývá dvěma hlavními ideovými východisky neonacismu: rasismem a antisemitismem. Jejich významem, historií (která je branná od jejich prvopočátku) a představiteli. Dále se práce zabývá neonacistickými symboly a jejich významem pro neonacistickou scénu.

Druhá část bakalářské práce se zabývá vybranými neonacistickými skupinami od roku 1989, jejich symboly, vývojem a názory.

Součástí bakalářské práce je dotazník, který zkoumá, postoj české veřejnosti k problematice neonacismu a názory na něj.

2 Vymezení rasismu a antisemitismu jakožto základních ideových východisek českého neonacismu

2.1 Rasismus

Rasismus v širokém slova smyslu je představa, podle níž je lidstvo rozděleno na biologicky navzájem odlišné „rasy“, z kterých se vyvozují politické či sociální závěry. Rasistické teorie vycházejí tudíž ze dvou předpokladů. Prvním je tvrzení, že mezi lidmi existují zásadní genetické rozdíly, které mají charakter rozdílů druhových. Druhým je tvrzení, že tyto genetické rozdíly se projevují v rozdílech kulturních, intelektuálních nebo morálních, tudíž že tyto genetické rozdíly mají politický nebo sociální význam. Projevem politického rasismu je volání po rasové segregaci a doktríny o vyšší kvalitě nebo naopak podřadnosti „krve“.³

2.1.1 Historie rasismu

Rasismus jako „teorie nenávisti vůči člověku“ vznikl již ve společnosti otrokářské, kde měl ospravedlnit především utiskování a porobení otroků a zároveň obhájit zotročování jedněch národů a lidských skupin druhými.⁴ Kořeny dosahují až do antického Řecka a Říma. Například římský básník Claudius Claudianus otevřeně opovrhoval rasovým míšením. Tyto názory nebyly ničím neobvyklým. Rasismus však nebyl doménou jen Starého kontinentu. Na Blízkém východě a v částech severní Afriky byly xenofobní názory obsaženy v mnoha dílech tehdejších historiků a geografů. Postupem času, mnoho Arabů přijalo názory o podřadné negroidní rase jako záminku k dobovačným válkám a obchodu s otroky. S příchodem renesance se datuje vznik teorie o nadřazenosti „evropského člověka“ nade vše jiné kultury i rasy. Tato myšlenka sílí objevením Nového světa. Brutální zacházení s příslušníky domorodých obyvatel se

³ HEYWOOD A., *Politické ideologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2008, str. 236

⁴ WOLF J., *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Univerzita Karlova v Praze: Nakladatelství Karolinum, 2000, str. 135

projevovalo v 17. a 18. století na jakýchkoli území obsazených Španělskou korunou.⁵ Otrokářství se v Novém světě, jako legitimní způsob opatrování pracovní síly, udrželo až do 19. století. Válka Severu proti Jihu ve společných státech amerických sice znamenala tečku za otroctvím, neznamenala však okamžitý konec všech předsudků ani zákonných perzekucí. Spíše naopak. Ještě dlouho zůstal v Severní Americe pocit, že černoši nejsou bílým rovni, přičemž jižní státy toto přesvědčení institucionalizovaly.

Od 18. století se termín rasa (do té doby používaný převážně v biologii a zoologii) začal používat i pro kategorizaci lidských typů. V roce 1735 švédský přírodovědec Carl von Linné provedl první podobné. Na něho navázal Johann Friedrich Blumenbach, který jako první rozdělil lidstvo na pět rasových skupin (kavkazskou, mongolskou, etiopskou, americkou a malajskou). Osvícenství tak popřelo do té doby nezpochybněný teologický přístup k lidstvu a posunulo člověka do zvířecí říše. Osvícenský útok na náboženské předsudky tak otevřel cestu ke vzniku předsudků vycházejících z „vědeckého“ poznání, které měly – na rozdíl od náboženských – absolutní charakter a nedalo se před nimi nijak uniknout. Dokud byli židé obviňováni kvůli judaismu, měli stále možnost uniknout mu konverzí ke křesťanství. Černí otroci však barvě své kůže již nikam uniknout nemohli stejně jako Židé své „špatné krvi“. Ukázalo se, že společnost neodhodila své předsudky ohledně nerovnosti a nadřazenosti, ale zbavila se pouze jejich náboženského zdůvodnění, které již nadále nepokládala za relevantní.⁶

V průběhu 19. století se formoval takzvaný vědecký rasismus. Vycházel z osvícenské antropologie, která přišla jako první s materialistickým výkladem rasových rozdílů, a navazoval přímo na některé vědecké práce. Jedním z nejvýznamnějších teoretiků tohoto směru byl francouzský diplomat Joseph Arthur comte de Gobineau. Gobineauovy názory a teorie našly stoupence a pokračovatele především v Německu, německy vychovaný Angličan Houston Steward Chamberlain dospěl ještě dále se svou teorií o nordické rase (představuje německý národ), která podle něho jediná je předurčena k vládě nad veškerým lidstvem. Chamberlain považoval tělesné znaky příslušníků nordické rasy za nejdokonalejší. Němci – Teutoni jsou prý vysocí, světlolvasí a tudíž odvážní, energičtí, vynalézaví a svobodní. Za Teutony považoval Chamberlain téměř všechny velké postavy dějin, dokonce Shakespeara, Montesquiea aj.

⁵ *Refereshner* [online]. [cit. 2017-1-17]. Dostupné z: <https://refreshner.cz/39982-Dejiny-rasismu-Od-ospravedlnovani-otrokarstvi-az-po-genocidu-narodu>

⁶ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 53

Soudil, že kulturu mohou vytvořit jen vyspělé rasy vzájemným „šťastným“ míšením a pěstěním.⁷ Rasistické myšlenky byly v této době v Evropě relativně přijímány a významným způsobem napomohly k pozdějšímu nástupu nacismu. Vědecký rasismus se záhy začal spojovat s rozvíjejícím se nacionalismem a souběžně se stal oporou i pro evropský imperialismus. Typickým příkladem ideologie imperialismu je báseň britského spisovatele Rudyarda Kiplinga *Břímě bílého muže*.⁸

Rasismus měl v historii mnoho podob: nejhrůznější byla nepochybně nacistická antisemitská teorie o nadřazenosti „árijské rasy“, kterou začal Adolf Hitler připravovat genocidu druhé světové války. Tato rasová teorie zcela vědomě a zcela nevědecky směřovala pojem rasa s pojmem národa. Národní společenství Němců však není ani rasové ani kmenové, nýbrž je historicky vzniklým společenstvím lidí na základě společenství řeči, území, hospodářského života a kultury. Německý národ tedy není biologickou skupinou lidí. Pojem „germánská rasa“ nebo „árijská rasa“ ve skutečnosti neexistuje a nikdy neexistoval. Němečtí rasisté v Evropě zneužili pojem „árijská rasa“ pro označení tzv. „nordické rasy“, kterou prohlásili za nadřazenou německou rasu nad všemi ostatními rasami, národy a skupinami vůbec. Příslušníci nordické rasy či lépe nordického typu, kteří se vyznačují některými antropologickými znaky, hlavně nápadně světlou pletí, vyšší postavou, převážně modrýma očima a světlými vlasy, nejsou však zastoupeni jen v Německu – dokonce ani převážně ne. Nordický typ je rozšířen zejména ve Švédsku a Norsku a je běžný i v Polsku, Dánsku a jinde. Dověšením fašistické rasové ideologie v Německu byla Rosenbergova doktrína již zmíněné „árijské“ neboli „germánské rasy“ jakožto rasy panské, oproti všem ostatním národům, kmenům a rasám, které byly prohlášeny za „nižší“ rasy.⁹

V roce 1933 se Hitler dostal k moci a již v roce 1935 byly přijaty tzv. norimberské zákony, které zaváděly tvrdá, rasově motivovaná opatření, zaměřená proti Židům. Hitlerova rasová politika vyvrcholila v tzv. konečném řešení židovské otázky, jehož cílem byla fyzická likvidace Židů. K tomu měly sloužit zejména vyhlazovací tábory (které bývají často mylně ztotožňovány s koncentračními tábory, koncentrační tábory existovali v Německu od roku 1933 a sloužily k věznění lidí nepohodlných nacistickému režimu, zatímco vyhlazovací tábory začaly fungovat až od roku 1942 –

⁷ WOLF J., *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000, str. 137-138

⁸ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 55-57

⁹ WOLF J., *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000, str. 139

striktně mimo území Německa – a jejich jediným cílem byla likvidace vybraných skupin obyvatelstva, zejména Židů, ale také například Romů). Jde o nejhorší projev rasismu, které lidstvo dosud poznalo.

Po zkušenostech druhé světové války a pod tlakem nového zkoumání byla většina teorií „vědeckého rasismu“, sociálního darwinismu a eugeniky opuštěna jako nevědecká a v současné době řada vědců odmítá koncept rasové kategorizace jako takový.¹⁰

2.1.2 Definice a ideologie rasismu

Jednotná definice rasismu neexistuje. Rasismus je teorie a chování, které záměrně odsuzuje, či zavrhuje určitou skupinu lidí. Lidé v rasistických společnostech:

- věří ve faktickou existenci ras,
- svým chováním často znevýhodňují (diskriminují) členy jiných „rasových“ skupin,
- své chování ospravedlňují s odkazem na biologickou či kulturní nezměnitelnou „méněcennost“ anebo „jinakost“ těch „druhých“.¹¹

Novodobí rasismus tedy popírá rovnocennost lidských ras, která je vědecky a historicky objektivně prokázána a je tudíž nezpochybnitelná.

Základní definici rasismu podává politolog Roman David. Pro něj je rasismus „politická ideologie, která se na základě biologických (rasových) rozdílů mezi lidmi snaží legitimizovat společenské nerovnosti“).

Obširnější výklad nabízí americký vědec Manning Nash. „Ideologie rasy“ definuje jako „systém idejí, které interpretují a definují významy reálných nebo představovaných rasových odlišností prostřednictvím určitého systému kulturních hodnot. Ideologie rasy je často normativní: hodnotí odlišnosti jako lepší nebo horší, nadřazené nebo podřadné, vhodné nebo nevhodné a jako změnitelné nebo nezměnitelné.

¹⁰ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 55-57-58

¹¹ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2008, str 121

Jako všechny ideologie, i ideologie rasy volá po akci, ztělesňuje politický a sociální program, po svých zastáncích žádá činnost. Ideologie rasy soutěží o svou přízeň především v rámci politiky, je přijímaná nebo odmítána politickým zřízením, ne vědeckou komunitou¹².

Hlavní myšlenkou rasismu je, že z představy, podle níž existují vrozené čili zásadní rozdíly mezi světovými rasami, lze vyvodit politické a sociální závěry. Genetika tudíž v podstatě determinuje politiku: rasistické politické teorie jsou tedy konec konců založeny na biologických předpokladech.

2.1.3 Představitelé rasistické ideologie

Angličan Benjamin Kidd byl jedním z prvních ideologů rasismu, který zastával názor, že sociální pokrok je založen na „přirozeném výběru“ a „přežití nejschopnějších“. Tato teorie pokládá evropské obyvatele za nadřazené v přírodním výběru.

Novodobí kontinentální evropský rasismus má počátky v díle francouzského šlechtice Arthura de Gobineaua, který napsal dílo Esej o nerovnosti ras. V tomto díle je obsažena samotná rasová podstata rasistické ideologie. Gobineau tvrdil, že rasový princip objasňuje minulost, přítomnost i budoucnost a určuje osud civilizace. Ta upadá, když dojde k míchání ras. Žádná rasa není schopná zachovat si čistotu, a čím víc se míchá, tím víc se degeneruje. Gobineau akceptoval tři základní rasy: žlutou, bílou a černou. Rozlišovacími znaky jsou znaky antropologické a nadále čistota v krvi. Němci jsou podle Gobineaua nejméně smíchaní, tedy jsou nejčistší a proto i kulturně nejvyšší.¹³

Pokračovatelem Gobineaua se stal německy vycpaný Angličan Houston Steward Chamberlain se svým dílem Historie 19. Století. Chamberlain s Gobineauem souhlasil v tom, že pád civilizace je způsoben míšením krve, ale nesouhlasil s představou, že je tento proces nezvratný. Naopak tvrdil, že přísnou rasovou hygienou lze opět dosáhnout očištění nadřazené krve a zabránit úpadku civilizace. Nutná je

¹² DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2008, str. 121

¹³ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 86

k tomu pochopitelně tvrdá rasová politika. Tyto Chamberlainovy myšlenky ovlivnily Adolfa Hitlera.¹⁴

Na počátku 20. Století se do historie rasismu zapsal anglický spisovatel Rudyard Kipling, a to svou „teorií“ o „břemeni bílého člověka“, který je podle něj ve svých schopnostech nadřazen všem ostatním „rasám“ jež popsal ve své básni Břímě bělochů. Podle Kiplinga měli Evropané povinnost převzít odpovědnost za podřadné rasy, kolonizovat jejich země a přivést je do rodiny civilizovaných národů. Tato představa se odvíjela od přesvědčení, že pouze Evropané jsou civilizovaní a schopní civilizaci utvářet, a souzněla s představou, že domorodí obyvatelé mimoevropských zemí jsou v lepším případě velké děti, v horším případě nelidské bestie a divoši.

V první polovině minulého století se také postupně schyluje k přechodu od slov k činům. V Německu se díky porážce v 1. Světové válce a pozdější světové hospodářské krizi k moci dostávají lidé s otevřeně antisemitskými a rasistickými názory.

Čelním představitelem německého rasismu byl Adolf Hitler se svým dílem *Mein Kampf* (Můj boj). Kniha obsahuje vzpomínky na celý dosavadní průběh jeho života a nacistickou ideologii. Jejíž základy spočívají na rasismu, nadřazenosti bílé rasy a nenávisti k židům.

V průběhu 20. století dochází k rozvoji rasistických ideologií, ty už nejsou založeny na jednoduchém dokazování nadřazenosti „bílé rasy“ nad černou s odkazem na velikost mozku či jeho hmotnost, ale psychologizujícím měřením IQ. Začaly se šířit teorie, že „černoši“ mají nižší IQ než „běloši“. Autory těchto studií jsou většinou „vědci“, kteří zneužívají svých schopností a akademické půdy k opětovné propagaci starých rasistických myšlenek a postojů. Mezi tyto autory řadíme Arthura Jensea, který byl přesvědčen, že na rozdíly v inteligenci a poznávacích schopnostech, má zásadní vliv genetický základ jedince. Dále pak můžeme jmenovat Hanse Eysencka, Chalese Murrayho a ředitele americké rasistické organizace Pioneer Fund Philippa Rushtona.¹⁵

¹⁴ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str.56

¹⁵ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 86-87

Do této řady akademického rasismu patří i český psycholog Petr Bakalář. Jeho knihy *Tabu v sociálních vědách* a *Psychologie Romů* vzbudily velký rozruch.¹⁶ V knize *Tabu v sociálních vědách* Bakalář zdůrazňuje biologické, geneticky předurčené a dědičné rozdíly mezi lidskými rasami, přičemž IQ považuje za rasově podmíněný znak, který lze objektivně měřit. Rozdílnosti mezi rasami vznikly dlouhodobým selekčním působením prostředí, které formovalo genofond dané „rasy“. Tyto „rasové“ – geneticky podmíněné – znaky jsou dědičné a prostředí, v němž je jedinec vychováván hraje pouze minimální roli.¹⁷ V knize *Psychologie Romů* se Bakalář zabývá tezí, že psychika Romů se v některých aspektech odlišuje od psychiky neromů, že se v každodenní praxi projevují odlišné vzorce chování a jednání, které je třeba chápat jako přímé důsledky specifických rysů.

2.2 Antisemitismus

Antisemitismus představuje specifickou podobu rasismu. Bývá popisován jako nenávist vůči Židům, ve smyslu nenávisti jak vůči etnickým Židům, tak také vůči židům- lidem vyznávajícím židovské náboženství. Tato nenávist může nabývat mnoho podob - od předsudků přes osobní nevraživost až po institucionalizovanou nenávist, jejímž nejvýznamnějším vyvrcholením byl nacistický holocaust.¹⁸

Antisemitismus je charakterizován množstvím různých typů, které na sebe v průběhu historie v rozličných obdobích a oblastech vzal:

- **Antijudaismus**

Antijudaismus jakožto vyhraněné nepřátelství vůči Židům je známo od druhé poloviny 1. tisíciletí před Kristem. Jednalo se o nesnášenlivost motivovanou směsicí xenofobie a etnocentrismu (tendence poznávat a hodnotit příslušníky jiných kultur očima své vlastní kultury). Židé neuznávali jiná božstva, řídili se náboženskými předpisy o stravě a čistotě, byli sociálně distancovaní, měli zákaz smíšených manželských svazků a to všechno vyvolávalo nevoli u ostatních obyvatel.¹⁹

¹⁶ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 86-87

¹⁷ *Holocaust* [online]. [cit. 2011-08-31]. Dostupné z <https://www.holocaust.cz/zdroje/bibliografie-knihovny-recenze/recenze/petr-bakalar-tabu-v-socialnich-vedach/>

¹⁸ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 43

¹⁹ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 94

- **Ekonomizující antisemitismus**

Podstatou ekonomizujícího antisemitismu jsou výhrady, nenávisť, příkazy k zaplacení tolerančních daní, zabavování majetku, vyhánění či pogromy namířené vůči Židům z ekonomických důvodů. Lze rozlišovat socialistickou verzi antisemitismu a pravicovou verzi. Však základem obou podob je vnímání a zobrazování Židů jako lichvářů, kupčků, kapitalistů.²⁰

- **Nacionalistický antisemitismus**

Židé díky své teritoriální rozptýlenosti a všudypřítomnosti představovali nenárodní národ, což znamenalo, že byli při politické konstrukci příslušníků národa z tohoto národního společenství vylučováni či jim bylo neustále připomínáno, že sice jsou součástí národa, ale přece jsou trochu „cizí“. ²¹

- **Rasistický antisemitismus (šoa)**

Nejbrutálnější podoba rasistického antisemitismu je ta nacistická. Konkrétní příklad projevu rasistického antisemitismu v politické praxi je přijetí Norimberských zákonů, tzv. Křišťálová noc a pozdější nacistická politika „konečného řešení židovské otázky“.

- **Politizující antisemitismus**

Velice složitou problematiku představuje rozšiřující se kritika státu Izrael. Rozhodnutí, jestli lze to či ono vyjádření konkrétního politika či představitele celého státu vůči politice Izraele označit za antisemitské, závisí na důsledné znalosti problematiky antisemitismu a zároveň mezinárodní politiky. Na politické scéně není okrajovým jevem kritika Izraelské politiky jakožto „židovského státu“, ztotožňování izraelské politiky vůči Palestincům s šoa, přirovnání počínání izraelské armády s nacistickou politikou vůči Židům.

Tyto projevy jsou považovány za antisemitské tehdy, když je Izrael vnímán jako představitel „Žida“, resp. jako představitel vlastností přisuzovaných v rámci antisemitské konstrukce „Žida“.

²⁰ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 95

²¹ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 95

Nenávist vůči státu Izrael jakožto „Izraeli“ není označována za antisemitismus v případě, kdy bude Izrael kritizován za konkrétní politiku (hlavně vůči Palestincům).

Sporným bodem je fakt, že praktické zhodnocení určitého jednání, činů či politiky podléhá velmi nesnadnému posouzení, jestli je daný útok zaměřen na Izrael „jako Žida“, nebo Izrael „jako Izrael“.²²

- **Historizující antisemitismus (popírání šoa)**

Na konci 50. let se začala rozvíjet zcela nová forma antisemitismu, které je nazývána popírání šoa. Podporovatelé tohoto antisemitismu šíří, že počet židovských obětí bylo daleko méně, než udávaných 6 mil., zpochybňují vyhlazovací tábory a také existenci plynových komor.²³

- **Globální antisemitismus**

Od roku 2000 narůstá počet verbálních i fyzických útoků na Židy či na židovské instituce. Odborníci se domnívají, že příčina se týká nevyřešeného blízkovýchodního politického konfliktu mezi státem Izrael a Palestinci, resp. okolními arabskými státy. Existují nové skupiny, koalice, zdroje, které se formují mezi různými extremistickými organizacemi., jejichž společný bod je právě antisemitismus. Narůstá i počet politicky motivovaných a politicky projevovaných antisemitských útoků.

Daniel Jonah Goldhagen je jedním z představitelů názoru, že existuje nový antisemitismus. Nový antisemitismus přenesl svůj zájem z domácího dění na mezinárodní scénu. Dřívější formy byly zaměřeny na místní Židy žijící blízko samotných antisemitů, pak komplexní a různorodý globalizovaný antisemitismus je orientován globálně. Terčem jsou hlavně „draví Židé globalizovaného 21. století“. Další změnou je též obsazení rolí – lstivý a hamižný Žid z dřívějších podob byl nahrazen násilnickým, ozbrojeným a politicky silným Židem: Nenávist se šíří hlavně internetem a televizí. Nový antisemitismus se odpoutal od svých původních zdrojů. Je méně propojen s křesťanstvím, evropským nacionalismem či se sociálním darwinismem. Je součástí světového prostředí, arabských zemí, OSN, Afriky i Asie. Je tedy mezinárodní.²⁴

²² DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 96

²³ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 97

²⁴ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 98

2.2.1 Historie antisemitismu

Od 1. století n.l., ve kterém Židé definitivně přišli o své území v Palestině, se židovská populace šířila po celém Středozeří, severní Africe, západní Evropě i Babylonii. Náboženské rozdíly, které byly velmi zřetelné, zejména v křesťanské Evropě, se staly důvodem k nenávisti a diskriminaci židovských obyvatel. Původně přicházeli Židé na území Evropy hlavně jako obchodníci s orientálním a cizokrajným zbožím, kteří postupně vytvářeli na svých cestách osady. Ale postupem času a vzrůstající autoritou křesťanství a jeho představitelů se začínají prosazovat protižidovské postoje v křesťanské teologii, která postupně ovlivňuje i faktické postavení Židů ve společnosti. V období raného křesťanství formovali postoje vůči judaismu a jeho vyznavačům zejména církevní otcové. Řada z nich se uchýlovala k – často nevybíravým – útokům na Židy a šířili teorii, podle níž se Židé podíleli na vraždě Ježíše Krista. Pochopit, že někdo vyznává jiné hodnoty a myšlenky, bylo pro středověkého člověka nepřijatelné. Z toho vyplývá, že harmonické soužití křesťanů a Židů bylo ve středověkém světě nemožné.

Od počátku 13. století rostl tlak na co nejúplnější oddělení židovské komunity ze strany většinové společnosti a postupně byli nuceni žít v tzv. ghettech, tedy oddělených částech města. Ghetto žilo svým vlastním životem a Židé jej směli opouštět jen za zvláštních podmínek. Jednou z takových podmínek bylo znamení, které museli Židé nosit při opuštění ghetta. Znamení měla různé podoby, od našitého pásku na rukávu, kolečka na kabátě, zvláštního klobouku, až po speciální kabát nebo živůtek. Účelem viditelného označení bylo zamezit osobnímu styku křesťanů se Židy.²⁵ Tato forma antisemitismu však neměla absolutní podobu, neboť směřovala proti židovskému náboženství, a nikoli proti etnicitě. Vyhnout se tomuto antisemitismu tak bylo většinou možné konverzí ke křesťanství, takže v mnoha zemích docházelo k náboženské asimilaci židů. Vedle nábožensky pojatého antisemitismu oficiálního však existoval ještě antisemitismus lidový, který v sobě spojoval náboženský antisemitismus s řadou předsudků. Zde má svůj původ také většina pověr. Vedle obvinění z usmrcení Božího Syna najdeme v tomto panteonu židovských „provinění“ celou řadu dalších negativních atributů, tradičně připisovaných Židům. Mnozí věřili v šíření středověkých morových epidemií Židy, kteří měli otrávit studny s pitnou vodou, v nadpřirozené schopnosti Židů

²⁵ *Holocaust.cz* [online] Dostupné z <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-antisemitismu/stredoveke-koreny-protizidovskych-predsudku/>

získané smlouvou s ďáblem, víru v rituální vraždy páchané Židy kvůli získání křesťanské krve a jiné. Tyto pověry byly hojně rozšířené a nepravdělně vystupovaly na povrch středověké společnosti v podobě násilí, jako tomu bylo nejčastěji v krizových obdobích, například při prvních třech křížových výpravách.

V průběhu 19. století byl náboženský antisemitismus často nahrazen antisemitismem rasovým, který se pokoušel navazovat na dobové teorie vysvětlující vývoj ras. Rasový antisemitismus odmítal antisemitismus náboženský s přesvědčením, že sami Židé jsou rasově oddělenou skupinou, kterou nemůže změnit ani přijetí křtu. S nástupem rasového antisemitismu se začaly objevovat konspirační teorie, které se snaží odhalovat údajné židovské plány na ovládnutí světa. Rasový antisemitismus kulminoval v učení nacionálního socialismu tzv. třetí říše. Pro Hitlera představovali židé ideální prototyp nepřítele. Odlišovali se od většinové společnosti a měli v ní postavení. Které Hitler mohl interpretovat jako disproporční. Klíčovým pojmem pro Adolfa Hitlera při označení údajného židovského nebezpečí bylo „mezinárodní židovstvo“. Hitler tvrdil, že Židé představují mezinárodní, politicky aktivní veličinu, která už dříve dokázala rozpoutat první světovou válku a disponuje přímou politickou, zprostředkovaně i vojenskou mocí.²⁶

Holocaust (Šoa) – nacistická genocida evropského židovstva v období 2. světové války. Nacistický program systematického vyvražďování Židů v Evropě si vyžádal přibližně 5,8 – 6,5 milionu obětí. Světová židovská populace v důsledku holocaustu poklesla o celou jednu třetinu, přičemž evropská židovská populace poklesla o celé dvě třetiny s tím, že další desetitisíce přeživších v reakci na tyto události a situaci po jejich skončení Evropu opouštějí.²⁷

Po druhé světové válce se díky hrůzám šoa stal antisemitismus v evropské politice de facto tabuizovaným, ale neznamená to, že přestal existovat. Pouze na sebe vzal jinou podobu. Jedná se o tzv. nový antisemitismus, který se vyznačuje zejména snahou vyhnout se přímému označení za antisemitismus. Pod nový antisemitismus spadá hlavně popírání holocaustu a antisionismus.²⁸

²⁶ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 46-47

²⁷ BUDIL I., TYDLITÁTOVÁ V., ARAVA-NOVOTNÁ L., TARANT Z., *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Západočeská univerzita v Plzni, str. 130

²⁸ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 47

- Popírání holocaustu – šoa je znám několika základními fakty. Zpochybňovači šoa se ve svých antisemitských spisech šířených i po internetu věnují „odkrývání pravdy“. Podle nich počet židovských obětí zdaleka nedosahoval oněch udávaných 5-6 miliónů, ale daleko méně. Snaží se také vyvracet podíl Hitlera na „konečném řešení židovské otázky“, tvrdí, že nikdy nedal příkaz k vyhlazování Židů či že dokonce ani nevěděl o existenci vyhlazovacích táborů. Také zpochybňují právě vyhlazovací tábory a existenci plynových komor v nich.²⁹
- Antisionismus představuje druhou podobu nového antisemitismu. Objevuje se v Evropě od sedmdesátých let 20. Století. Do té doby byl Izrael vnímán západoevropskou a americkou veřejností převážně jako politický spojenec a jeho vznik jako plně ospravedlněný hrůzami holocaustu. Postupně však začaly přibývat kritické hlasy. Čehož využilo zejména rodící se neonacistické hnutí a za kritikou Izraele začalo skrývat svůj antisemitismus. Zastávají myšlenky, že za krizi na Blízkém východě nesou zodpovědnost výhradně Izraelci, kteří jsou tím pádem odpovědní i za nárůst islámského fundamentalismu, který ohrožuje Evropu. Někdy se tento názor deformuje až k tvrzení, že i za sám holocaust si vlastně mohou Židé sami.³⁰

2.2.2 Antisemitismus z pohledu neonacistů

Neonacistický antisemitismus navazuje na původní Hitlerův antisemitismus a obohacuje jej o některé současné prvky. Árijské obyvatelstvo údajně představuje pro Židy největší nebezpečí, protože vzhledem ke svému nadřazenému rasovému původu stojí intelektuálně, morálně i kulturně na mnohem vyšší úrovni, takže je jako jediné s to učinit světovládným židovským choutkám přítrž, a je proto přirozeným a věčným nepřítelem židovstva. Tento konflikt, který je podmíněn neměnným a přirozeným rasovým zákonem, vnímají neonacisté celé dějiny jako dějiny rasového boje.³¹

²⁹ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2008, str. 133

³⁰ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 46-48

³¹ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 49

V průběhu tohoto boje si podle neonacistů vytvořili Židé několik institucí, které jim mají pomoci jejich porazit jejich odpůrce. Nejprve to bylo křesťanství, které svým hlásáním lásky k bližnímu a nastavováním druhé tváře oslabuje původního ducha árijců. Dále jde o liberalismus a komunismus, které rozkládají politickou a třídní jednotu „bílého světa“, a konečně ani demokracie neslouží k ničemu jinému než k potlačení přirozeného hierarchického uspořádání společnosti, kdy nejnižší stojí otroci a na vrcholu vůdce. Z hlediska rasového zákona je však největším hříchem migrace, multikulturalismus a následné míšení ras.³²

Neonacisté věří, že Židé ovládají OSN a mají vliv v USA, které zase ovládají NATO. S pomocí těchto institucí se Židé snaží nastolit ve světě tzv. Nový světový řád, tedy takové zřízení, v kterém budou celému světu vládnout. Podle neonacistů jsou Židy ovládány i všechny vlády euroamerických států a pro jejich souhrnné označení používají zkratku ZOG (z anglického Zionist Occupation Government).³³

3 Význam symboliky pro neonacisty

Soudobí neonacisté užívají velké množství symbolů. Řada z nich je beze změn převzata z původního nacismu. Jejich použití se však neonacisté někdy snaží ospravedlnit jiným významem, než měly tyto symboly v období nacismu. Některé symboly byly v období nacismu použity především kolaborantskými uskupeními německých národů, v současnosti jsou však používány v širším významu pro vyjádření neonacistické jednoty. Mnohé soudobé symboly neonacismu jsou novotvary, někdy však v sobě obsahují i původní nacistické motivy. Část symbolů užívají současně neonacisté i jiné politické proudy, případně je symbol, který je vzhledově obdobný symbolu neonacistickému, užít ve zcela jiném (i nepolitickém) významu.³⁴

³² CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 49

³³ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str.49

³⁴ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reproprint a.s., 2006, str. 9

3.1 Variace barev neonacistů

V nacistické symbolice nabylo značného významu několik barev, které jsou ve stejném pojetí i soudobými neonacisty, přičemž u některých barev lze hovořit i o nabytí nových významů. Nacismus i neonacismus jsou často v různých souvislostech označovány za „hnědý“ fenomén. Hnědá byla barvou, která se stala identifikačním symbolem nacistů pravděpodobně díky rozhodnutí ze schůzky předáků NSDAP v roce 1924 o volbě hnědých uniforem pro SA. K hnědé tradici nacismu se různými hesly hlásí i soudobí neonacisté.³⁵

Barvami typickými pro složení hlavních nacistických vlajek a praporů jsou rudá, bílá a černá. Jednalo se o barvy převzaté ze symboliky druhé, tzv. Bismarckovy říše z let 1871-1918, čímž nacisté deklarovali svoji historickou vazbu na ni. Soudobí neonacisté užívají v různých kombinacích rudo-bílo-černou symboliku i v současnosti jako vyjádření odporu ke stávajícímu demokratickému pořádku, jako ocenění německví (případně árijství) a jako výraz snahy nastolit novou říši.³⁶

Pokud mluvíme o jednotlivých barvách, tak rudá je obecně i v rámci neonacismu symbolem prolité krve. Nynější neonacisté často zdůrazňují význam bílé barvy pro označení bílé rasy (z hlediska neonacismu nadřazené ostatním rasám). Projevuje se to i v pojetí neonacismu jako hnutí „bílých sil“ (White Power) a v hudební scéně vázané na neonacismus, tj. tzv. „hudbě bílých sil“ (White Power Music). Černá barva je většinou interpretována jako symbol nouze nebo smutku, postupně však nabyla i řady dalších významů. Italští fašisté si ji v roce 1920 zvolili za dominantní barvu svého hnutí (především stranických košil) a stala se obecně symbolem šířícího se fašismu. Jako elitní barvu ji přijali i nacisté. Sahrála důležitou roli ve vyznění uniforem Německého mládežnictva a Hitlerovi mládeže. Nejznámější se však stala v souvislosti s rozsáhlým použitím u jednotek SS, které samy sebe označovaly jako „Černý sbor“ (Das schwarze Korps). V současnosti navazuje užití černé barvy u neonacistů na výše uvedené tradice nacismu a fašismu.³⁷

³⁵ CHARVÁT J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: PORTÁL S.R.O., 2007, str. 49

³⁶ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 16-17

³⁷ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 16-17

3.2 Neonacistické symboly

Hákový kříž (svastika) byl 7. 8. 1920 zvolen jako symbol Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) a později se stal v různých souvislostech symbolem nacistického Německa. V německém nacistickém prostředí byl hákový kříž užíván zpravidla v černé barvě, přičemž většinou byl umístěn v bílém kruhovém poli na červené vlajce.³⁸ Viz příloha I.

Neonacistická hnutí po celém světě vytvořila mnoho variací vlajek z původní vlajky nacistického Německa, a to v průběhu let. Často proto, že nacistické vlajky jsou samy o sobě v mnoha zemích zakázány. Některé varianty modifikují svastiky do určité míry, zatímco jiné nahradily hákový kříž alternativním symbolem nadřazenosti bílé rasy, např., využívají různé runy používané v nacistickém Německu (zejména Wolfsangel, Odal, runy života).³⁹ Viz příloha II.

Symbol tzv. **slunečního kotouče** či kruhu je v neonacistických materiálech zakomponován do kontextu dalších symbolů a zobrazení.⁴⁰ Viz příloha III.

Železný kříž, případně trámový kříž, byl od roku 1819 i symbolem Pruska a poté Německé říše. Pro nacisty i pro neonacisty je železný kříž symbolem prestiže a hrdinství. Železný kříž (někdy i v kombinacích s různými symboly) bývá využíván jako symbol některými neonacisty, a to i bez hákového kříže, či jiných symbolů, popřípadě s jiným zástupným symbolem.⁴¹ Viz příloha IV.

Novodobými neonacistickými hnutími je používán i symbol **orlice**. Je to symbol moci, vítězství a vlády. Patří k nejvýše ceněným figurám, jejichž užívání patřilo k výsadám nejmocnějších. Roku 1935 se stala státním symbolem nacistického Německa.⁴² Viz příloha V.

³⁸ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 56

³⁹ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 57

⁴⁰ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 22

⁴¹ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 23

⁴² KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 58

Symbol Vlčího háku („Wolfsangel“) je středověkým pohanským symbolem s údajně magickou silou pro ochranu před vlkodlaky. V průběhu druhé světové války „Wolfsangel“ používala 15. tanková divize a v jejím závěru a i po ní se stal tento symbol hlavním symbolem nacistických jednotek Werwolf. Ve vazbě na Werwolf je používán i těmi soudobými neonacisty, kteří se považují za pokračování činnosti Werwolfu. Bývá také zakomponován do symboliky různých neonacistických organizací.⁴³ Viz příloha VI.

Triskele (někdy ne zcela přesně nazývaný i trojramenná svastika), název symbolu pochází z řeckého slova „trojnohý“. Je to symbol skládající se ze tří ohnutých lidských nohou nebo obecněji ze tří do sebe zapadajících spirál nebo jakýkoliv podobný symbol s třemi výčnělky jevící symetrii cyklické grupy. Vzniknul v různých kulturách a znamenal symbol slunce a nebo byl označení pro různé trojice. V soudobé neonacistické scéně je triskele používáno jako součást různých zobrazení a znaků i jako módní doplněk. Je i zřejmě nejčastěji používaným symbolem mezinárodní neonacistické organizace Blood & Honour.⁴⁴ Viz příloha VII.

3.3 Variace run neonacistů

Runové znaky mají svůj původ ve starogermánském písmu Futhark. V nacistickém a dále v neonacistickém prostředí byly využívány v souvislosti se snahou nacistů navázat na starogermánské kořeny, což se projevovalo i silnou oblibou starogermánské mytologie.

Pravděpodobně nejznámější runou je „**Sowulo**“, známá jako **Sig – Rune**. Podle některých názorů měla u starých Germánů primární spojitost se sluncem, postupně však začala být chápána především ve smyslu vítězství a síly. Nejvýznamnější užití je spjato se zobrazením dvou „Sig-Runen“, které bylo v roce 1932 zvoleno jako symbol SS. Ve smyslu odkazu jednotek SS pro současnost je používají i soudobí neonacisté.⁴⁵ Viz příloha VIII.

⁴³ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 28

⁴⁴ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 30

⁴⁵ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 25

Symbol runy „Othala“ neboli „Odal-Rune“. Tato runa byla původně symbolem Vikingů. V době třetí říše symbolizovala příbuzenství a rodinu. Byl to i odznak Rasového a osídlovacího úřadu SS. Tento symbol je používán ve dvou hlavních variantách, a sice jako s prodlouženými dovrchu zahnutými dolními rameny a bez nich. V poválečném období mimo jiné využívala Odal-Rune neonacistické organizace Wiking-Jugend, která úzce navazovala na Hitler-Jugend, jež byla v Německu v roce 1994 zakázána ministrem. Symbol Odal-Rune je velmi často využíván i soudobými neonacisty, zpravidla pro vyjádření „dědictví“ po nordickém a nacistickém odkazu.⁴⁶ Viz příloha IX.

Runa „Mannaz“ neboli Leben-Rune“ (Runa života) symbolizovala již u starých Germánů život. V nacistickém Německu byla využívána jako označení pro datum narození v materiálech SS i jako symbol dvou organizací podřízených SS – „Ahnenerbe“ a „Lebensborn“. V současnosti využívá symbol „Leben-Rune“ mj. americká rasistická a neonacistická organizace Národní aliance (National Alliance), kterou v roce 1974 založil William Pierce, jeden z čelných ideologů a strategií soudobého bílého rasismu a neonacismu. V České republice neonacistické skupiny zneužívají tuto runu včetně runy smrti k označení mrtvého spolubojovníka.⁴⁷ Leben-Rune byly také symbolem občanského sdružení Národní aliance, které v ČR existovalo v letech 1998-2001 a jehož aktivními členy byla řada neonacistů.⁴⁸ Viz příloha X.

„Todes-Rune“ (Runa smrti) byla používána nacistickým režimem na úředních dokumentech a hrobech, kde udávala datum úmrtí. V tomto významu je častá i v symbolice soudobého neonacismu.⁴⁹ Viz příloha XI.

„Teiwaz“, známá též jak Tyr-Rune se stala symbolem boje. V období nacismu byla užívána u jednotek SA i SS. Nachází užití i v soudobém neonacismu.⁵⁰ Viz příloha XII.

⁴⁶ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 60

⁴⁷ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 59

⁴⁸ MAREŠ M., *Symbole používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reproprint a.s., 2006, str. 26

⁴⁹ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 59

⁵⁰ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. Str. 59-60

3.4 Symbolika čísel

Řada symbolů užívaných přívrženci skinheads, nacismu a neonacismu je záměrně kombinována s číselnými symboly. Tato čísla téměř vždy vyjadřují pořadové číslo písmena v abecedě. Obvyklou číselnou kombinací jsou:

- **14** – Tato číslovka vyjadřuje 14 slov anglické věty: „*We must secure the existence of our people and a futur efor white children*“. Autorem této věty je David Lane (USA), který byl pro tuto proklamaci v roce 1985 odsouzen na 190 let vězení. V českém překladu jde o 10 slov (tato číslice a se může objevit jako modifikace číslice 14 se stejným významem) věty v překladu z anglické verze a to: „*My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí*“.
- **18** - Vyjadřuje první a osmé písmeno abecedy, tedy písmeno „A“ a „H“ a jsou kryptogramem iniciálu jména **A**dolfa **H**itlera.
- **88** – Tato číselná kombinace vyjadřuje kryptogram fašistického pozdravu „**H**eil **H**itler“.⁵¹

Jakékoliv používání symbolů spojených s nacismem nebo neonacismem je automaticky propagací nacismu/neonacismu. Ale je rozdíl, při používání číslici 1488 a hákového kříže (či jakéhokoliv symbolu, který si asociujeme s nacistickou třetí říší). Číslice 14,88,18 aj. jsou totiž takzvaným zástupným symbolem. Tedy symbol, který sám o sobě není spojen s historickým nacismem, ale který je v rámci neonacistické scény využíván pro nahrazení symbolů, jejichž veřejné používání je trestné. Záleží tedy na kontextu jeho použití.⁵²

⁵¹ CHMELÍK J., *Symbolika extremistických hnutí*. Praha: Trivis, 2000, str. 36

⁵² 1488 neonacistická hra s čísly. *názory-aktialne.cz* [online]. [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://nazory.aktialne.cz/komentare/1488-a-neonacisticka-hra-scisly-kotleba/r~87c4181c782d11e7b564002590604f2e/>

3.5 Novodobé symboly

Odinův kříž – „**Keltský kříž**“ – je jedním z nejpobulárnějších symbolů pro neonacisty a bílé rasisty. Tento symbol vešel ve známost díky Ku-klux-klanu, později ho převzala Národní fronta v Anglii a jiní rasisté, jako Don Black, aby reprezentovali mezinárodní bílou hrdost, viz. příloha XIII. Keltský kříž a uprostřed fráze „White pride World Wide“ je také znám, jako „Odinův kříž“.⁵³

Číselný symbol **4/20** používají neonacisté k prohlášení víry v ideály národního socialismu. Tento symbol znázorňuje výročí narození Adolfa Hitlera.

Příznivci neonacistického hnutí měli či mají oblíbenou řadu oděvních značek. Nošení oblečení určitých značek, které jsou mezi neonacisty uznávány jako identifikační symbol, může podporovat sounáležitost (a tím i rozvoj) organizací a hnutí. Týká se to jak značek, které vznikly mimo scénu a stoupenci krajní pravice si je z různých důvodů oblíbili (buď z důvodu podobnosti loga či názvu s nějakým nacistickým subjektem nebo pro jiný symbolický význam), tak i značek, které vznikly v ultrapravicové scéně a jejich prodej může sloužit i k jejímu financování.⁵⁴ Neonacistické značky odkazují svými symboly na Hitlerovu říši. Tyto symboly jsou ovšem maskované, proto je v nich nezasvěcení nemohou poznat a policisté postihovat.

Příklady oblíbených značek neonacistů:

Thor Steinar – původní německá neonacistická značka od roku 2002, která se hojně distribuuje v ČR. Její zakladatelé jsou aktivní němečtí neonacisté. Logo Thor Steinar prošlo dramatickým vývojem. Původní runové logo bylo totiž v Německu v roce 2004 soudně zakázáno kvůli podezření z propagování nacismu a firma musela začít používat logo nové. Viz příloha XIV.

Nibelung – vychází z grafického kursu Thor Steinar. Stojí za ní bývalý člen Národního odporu Brno Karel Hlaváč. Značka Nibelung okatě kopíruje úspěšný model Thor Steinar, včetně mytologického zaměření.

⁵³ KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011, str. 64

⁵⁴ MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006, str. 58

Eighty – Eight – je slovenská firma, které provádí známou neonacistickou hru s písmeny podle jejich pořadí v abecedě, kde je na osmém místě písmeno H, přičemž 88 symbolizuje HH čili Heil Hitler.

Consdaple – je německá neonacistická oděvní značka. Jejím zakladatelem je Franz Glasauer, který je dlouholetým členem německých republikánů a NDP. Hlavním podnětem pro založení značky, byla kampaň firmy Lonsdale „Lonsdale loves all colors“. Logo je okopírované od Lonsdale a název byl zvolen tak, aby obsahoval zkratku NSDAP.⁵⁵

Nošením určitých symbolů se neonacisté mohou dopustit trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka a vystavit se tak trestu nepodmíněného odnětí svobody až na pět let, respektive deset let, a to v případě, že takový čin spáchají tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným podobně účinným způsobem dle § 403 trestního zákoníku o založení, podpoře a propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka.⁵⁶

Dle § 404 kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.⁵⁷ Ohledně symbolů to znamená, že pokud je symbol nošen před nejméně dvěma lidmi. Symbol by měl splňovat podmínku dostatečné veřejné známosti, jistě nelze z podpory a propagace obvinít sportovce s číslem dresu 88. Vždy musí být zkoumána otázka nebezpečnosti činu pro společnost.⁵⁸

⁵⁵ Antifa.cz [online]. Dostupné z <http://wwry.antifa.cz/cz/ns-znacky>

⁵⁶ Zákon č. 403/2009Sb. Zákon o založení, podpoře a propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka *trestnizakonik.cz* [online]. [cit. 2018] Dostupné z: <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-13/dil-1>

⁵⁷ Zákon č. 404/2009Sb. Zákon o projevech a sympatiích k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka *trestnizakonik.cz* [online]. [cit. 2018] Dostupné z: <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-13/dil-1>

⁵⁸ Symbolika ultrapravicových hnutí. *Chceteho.cz* [online]. [cit. 2008-06]. Dostupné z: http://www.chceteho.cz/content/wp-content/neonacek_c41.pdf

4 Vybrané neonacistické subjekty v ČR

4.1 Politické strany

V České republice jsou obdobně jako v jiných demokratických zemích, zvláště pak v těch s parlamentní formou vlády, nejvýznamnějšími aktéry veřejného života politické strany (v podstatě stejnou právní pozici v ČR mají i politická hnutí). Registrace a činnost stran a hnutí je vázána na jejich demokratické působení a na dodržování ústavy z jejich strany. Přesto lze u některých z nich vysledovat nedemokratické excesy. Pozornost mnoha pravicových extremistů i radikálů se soustřeďuje na to, aby se volebními zisky etablovali v Parlamentu a mohli z této pozice ovlivňovat politické dění.⁵⁹ Politické strany, které budou prezentovány v práci, patří všechny k ultrapravici či krajní pravici v České republice, ale ne vždy je o nich možné s jistotou prohlásit, že to jsou neonacistické strany nebo neofašistické, tj. jednoznačně pravicově extremistické.

4.1.1 Sdružení pro Republiku – Republikánská strana Československa a Republikáni Miroslava Sládka

Nejvýznamnějším reprezentantem ultrapravice v polistopadovém období byla strana Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-PSČ).

Mezi roky 1989-1992 strana dominantně obsadila krajně pravicový prostor v českém stranicko-politickém spektru. Další etapa strany byla mezi léty 1992-1998, která je charakteristická působením strany v České národní radě, od roku 1993 v Parlamentní sněmovně. Působení strany ve sněmovně, ale i mimo ni, provázaly extremistické excesy čelních představitelů a reprezentantů. Republikáni se profilovali jako antisystémová a extremistická strana. V roce 1996 díky zvolené strategii dokázali zvýšit svůj volební zisk, ale v roce 1998 naopak strana ztratila parlamentní zastoupení. V letech 1998-1999 došlo k vnitřnímu rozkladu strany. Sládkovi se podařilo stranu znovu sjednotit, ale v roce 2001 byl vyhlášen konkurz na majetek strany. Došlo k přechodu aktivních členů do nově zaregistrovaného subjektu Republikáni Miroslava

⁵⁹ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 187

Sládka a Miroslav Sládek byl zvolen předsedou této strany. SPR-RSČ je registrována i nadále.

SPR-PSC k získání politického vlivu si vždy zakládala na dominantní osobě svého předsedy Miroslava Sládka, což se projevilo i v názvu nové strany RMS. Dalšími významnými představiteli, kteří veřejně vystupovali, byli do svého odchodu ze SPR-RSČ především tajemník Jan Vik a Josef Krejsa. Později kromě Sládka realizovali vnější politickou prezentaci RMS především tajemník Tomáš Vandas, místopředseda strany pro hospodaření a dlouholetý pokladník Petr Pěkný a šéfredaktor Republiky a předseda Republikánské mládeže Martin Zbela. Po členech SPR-RSČ a RMS byla vyžadována stranická disciplína a značná angažovanost v propagačních akcích (vylepování plakátů, organizace mítinků aj.), v posledních letech byly časté i apely na finanční podporu strany anebo tiskoviny Republika. Strana se v průběhu svého vývoje musela vyrovnávat s nepřízní masmédií. Její celkové politické působení se lišilo nejenom od systémových stran, ale i od dalších subjektů ultrapravicového spektra.

Nejdůležitější roli v získávání nových příznivců a upevňování stávajících hrály mítinky, kterých SPR-RSČ za účasti Miroslava Sládka uspořádala mimořádně velké množství. Kromě mítinků a demonstrací se SPR-RSČ snažila oslovit širší veřejnost především různými letákovými akcemi a masivním vylepováním plakátů. V lednu 1998 se na veřejných prostranstvích objevily republikánské plakáty, které svým tónem a stylem písma byly podobné nacistickým vyhláškám z období protektorátu. Strana SPR-RSČ vydávala i vlastní týdeník Politické noviny Republika, kde šéfredaktorem byl Miroslav Sládek.⁶⁰

Strana SPR-RSČ měla, oproti jiným stranám, méně rozsáhlé, konkrétní a věcné programy. Ty se populisticky zaměřovaly především na témata, jako jsou vnitřní bezpečnost, bytová politika, zeštíhlení státního aparátu apod. Charakteristické pro ně bylo, že slibují velké množství výhod, velmi nedostatečně však odůvodňují zisk prostředků k financování jejich cílů. V oblasti vnitřní bezpečnosti a justice požadovaly „tvrdé tresty“. Zaměřovaly se i na očistu státního aparátu od lidí spjatých s komunismem.

⁶⁰ DANICS Š., TEJCHMANOVÁ L., *Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus*, Univerzita Jana Amose Komenského, 2017, str. 408

Díky vysokému počtu voličů, se jako jediné z ultrapravicových stran povedlo realizovat smysluplnou analýzu voličské základny. Podle specializovaného výzkumu byla voličská základna SPR-RSČ velmi podobná voličům extrémně pravicových stran na Západě – mladí muži, prvovoliči a nevoliči v předchozích volbách, dělníci a nevyučení zaměstnanci, drobní podnikatelé a lidé bez vyznání. Podpora republikánů byla soustředěna v oblastech s nižší hustotou populace, vyšší nezaměstnaností a vyšší kriminalitou.

SPR-RSČ i RMS byly odborníky běžně označovány jako pravicově extremistické. Michal Mazel (český politolog a právník) psal o straně SPR-RSČ jako o straně neofašistické. Michal Mazel spolu s Janem Fábry dokonce nacházejí společné prvky v písemných a ústních projevech Miroslava Sládka a Adolfa Hitlera. SPR-RSČ a RMS si zatím zachovávají nejsilnější pozici z českých ultrapravicových subjektů.⁶¹

Do poslanecké sněmovny a Senátu České republiky se od doby Miroslava Sládka a jeho SPR-RSČ neprosadila žádná krajně pravicová politická strana. Všechny takové strany, povětšinou zanikly nebo byly irelevantní.⁶²

4.1.2 Národní sjednocení (NSJ)

Vývoj a vznik Národního sjednocení lze vysledovat již v průběhu 90. let 20. století. Snaha přihlásit se alespoň názvem k neznámějšímu, byť nepříliš úspěšnému, ultrapravicovému seskupení z období první republiky, byla v polistopadovém období spojena především s aktivitami osob z občanského sdružení Vlastenecká fronta.⁶³ Přes několikaleté diskuse ohledně zaregistrování Národního sjednocení se tato skutečnost podařila až 12. dubna 2002. Již na počátku vzniku Národního sjednocení bylo konstatováno, že NSJ navazuje na Františka Palackého a Karla Kramáře.⁶⁴

Národní sjednocení vykazuje určitý potenciál sjednocovat české nacionalisty z různých organizací. Nejen názvem, ale i snahou sjednotit nacionalisty navazuje strana

⁶¹ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 187-225

⁶² DANICS Š., TEJCHMANOVÁ L., *Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus*, Univerzita Jana Amose Komenského, 2017, str. 408

⁶³ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 247

⁶⁴ SMOLÍK J., *Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 131

na Národní sjednocení z první republiky, v níž se před volbami v roce 1935 sjednotili nacionalisticky pravicové strany.⁶⁵

Základní vizí NSJ je silný, národní, demokratický, suverénní stát založený na tradičních hodnotách („spořádaná rodina, spořádaná obec, spořádaný stát“), kde bude rozhodovat přirozená většina – tj. český národ. NSJ se ideově odkazuje ke konzervativnímu nacionalismu, jako svůj dominantní politický cíl vyhláší obranu a obnovu tradičních hodnot, stojících v pojetí NSJ na třech pilířích – křesťanském náboženství, antické filozofii a existenci jednotlivých národů jako společenství obývajících určitá území, majících svůj jazyk, způsob života, která nakonec našla své vyjádření v národních státech. NSJ klade důraz na posilování represivní moci v oblasti vnitřní bezpečnosti, zvyšování vynutitelnosti práva a zpřísnění trestů za závažné trestné činy, včetně znovuzavedení trestu smrti. Dále také požaduje snížení trestní odpovědnosti (na 12let), zpřísnění podmínek při udělování pracovních povolení a dlouhodobých pobytů pro cizince (např. zavedení přísných jazykových zkoušek, zkoušek z historie atd.). V rodinné a sociální oblasti je do popředí zájmu stavěna rodina v tradiční formě jako základ státu a společnosti. Zásadní odmítnutí jiných než tradičních rodinných forem se projevuje zejména odporem k registrovanému partnerství. Sociální systém obecně v představě NSJ má více adresný charakter, je podmíněn spořádaným fungováním rodiny za dohledu státních institucí a obsahuje prvky omezující jeho zneužitelnost.⁶⁶ NSJ se staví proti další evropské integraci, kterou vnímá jako řízený proces utajenými mocenskými strukturami. Bývalý předseda strany František Červinka v tomto směru upozorňuje na to, že nadnárodní struktury reprezentované „evropeistickými“ elitami skrze plošný zákaz kouření, včetně hospod, eliminují potenciaální podhoubí národního odporu. Tím se prý narušuje sousedská pospolitost, která by mohla být potenciálním duchovním základem národní domobrany.⁶⁷ Na základě usnesení Sněmu Národního sjednocení došlo ke změně názvu strany na její současný název Konzervativní a sociální hnutí. Strana NSJ tedy plynule přešla pod jiný název. Do Konzervativního a sociálního hnutí vstoupilo jádro členů z Národního sjednocení a společně s různými aktivisty se hodlá aktivně podílet na jeho dalším směřování.⁶⁸

⁶⁵ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 22

⁶⁶ SMOLÍK J., *Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 132

⁶⁷ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 22

⁶⁸ Politická strana Národní sjednocení neexistuje. *Národnisjednoceni.cz* [online]. [cit. 2014-05]. Dostupné z: <http://www.narodnisjednoceni.cz/archiv/20140505.htm>

4.1.3 Národní strana (NS)

Politická strana, která měla tendence celkově sjednotit nacionální proud české politiky, byla bezesporu NS. Snahy o registraci NS sahají až do roku 1996. NS získala pozornost nejenom medií, ale i bezpečnostních složek, o čemž svědčí i to, že byla uvedena ve vládní Zprávě o problematice extremismu na území ČR v roce 2002 a následujících.⁶⁹

Samotný vznik NS byl iniciován občanským sdružením VLAST.CZ. První žádost o registraci strany byla zamítnuta, protože nesplňovala zákonné podmínky registrace. Oficiálně strana vznikla až 31. 10. 2002. Předsedkyní strany byla zvolena Petra Edelmannová. Národní strana kandidovala do voleb až v roce 2006, u kterých ale propadla s 0.17% hlasů. Volby do Evropského parlamentu v roce 2009 představovaly pro NS nejen další neúspěch v řadě, ale byly pro ni též posledními volbami, jejichž se zúčastnila. Strana v nich kandidovala samostatně a na její kandidátní listině měli jasnou převahu členové strany. V referenčním hlasování všechny své spolukandidáty deklasovala předsedkyně Petra Edelmannová, které obdržela 929 preferenčních hlasů (žádný z ostatních kandidátů NS nepřekonal hranici 200 preferenčních hlasů).⁷⁰ Petra Edelmannová v roce 2009 rezignovala na svou funkci předsedkyně, následně rezignovali na všechny své funkce členové zemské rady strany a odmlčel se i stranický web. Na adrese někdejšího webu stálo „Národní strana skončila, vlastenci zůstávají“. Roku 2011 nejvyšší správní soud na návrh vlády pozastavil činnost Národní strany. Kontroverzní neparlamentní uskupení již delší dobu nebylo aktivní, z politiky prakticky zmizelo. Důvodem pro soudní pozastavení činnosti byly nedodané, nebo nekompletní finanční zprávy.⁷¹ V roce 2013 byla Národní strana rozpuštěna Nejvyšším správním soudem.

Národní strana se označovala za stranu vlasteneckého zaměření, převážně se orientující na konzervatismus a národní tradicionalismus. Prosazovala prvky „přímé demokracie“, zejména referendum, neboť jen v takovém systému může být dle ní plnohodnotně uplatněna vůle národa. V ekonomické oblasti Národní strana požadovala

⁶⁹ SMOLÍK J., *Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 138

⁷⁰ SMOLÍK J., *Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 158-171

⁷¹ Správní soud pozastavil činnost protiromské Národní strany. *Romea.cz* [online]. [cit. 2011-08-17]. Dostupné z: <http://www.romea.cz/cz/zpravy/spravni-soud-pozastavil-cinnost-protiromske-narodni-strany>

dokončení privatizace a zastavení výprodeje českého majetku do zahraničí. V sociální politice chtěla Národní strana hájit myšlenku rovnosti v příležitostech a povinnostech. Ve svém Politickém programu se hlásila k důsledné obhajobě české národní identity, prosazovala poměrně „tvrdou“ protiimigrační politiku (včetně zpřísnění podmínek v uprchlických táborech) a politiku proti kriminalitě (obnovení trestu smrti, odmítnutí humanizace vězeňství...). Od etnických menšin požadovala NS loajalitu ke státu, ve kterém tyto menšiny žijí a respektování všech pravidel a povinností majority v návaznosti na práva, která jsou státem dána všem občanům. NS byla proti jakémukoli zvýhodňování etnických menšin – proti pozitivní diskriminaci. Byla také zásadně proti Evropské unii a požadovala vystoupení ČR z NATO. Vedle malé profesionální armády chtěla zřídit i dobrovolnou Národní gardu jako vlasteneckou domobranu. Na stránkách NS byla i protiromská stanoviska, např. byla uvedena obava Ing. Eliáše z odškodňování Romů za válečná utrpení: „... abychom se nedočkali toho, že jedinou pracovní náplní našich cikánů bude obdoba židovského průmyslu holocaustu... k žádosti o statisícová odškodnění českých cikánů českou vládou za válečná utrpení, tedy za nutnost skrývat se během okupace, je zapotřebí pouze a jen dvou občanů, kteří tuto skutečnost potvrdí čestným prohlášením. Nerad bych zde pochyboval o cikánské cti, všichni víme, jak to s těmi našimi cikány chodí...“⁷² Strana byla celkově brána jako protiromská.

4.1.4 Dělnická strana (DS), Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)

Nejvýznamnějším představitelem krajně pravicové stranické rodiny v ČR, se v první dekádě 21. stol. stala DS (a později DSSS). Přestože její volební zisky nikdy nedosáhly takové úrovně, aby získala zastoupení v parlamentních orgánech na krajské, celostátní či evropské úrovni, nezanedbatelným způsobem ovlivnila dění v ČR.⁷³

Dělnická strana byla registrována koncem prosince 2002 pod názvem Nová síla na ustavujícím sjezdu však přijala název Dělnická strana. Při založení strana vydala prohlášení, že má záměr oponovat celému politickému spektru v rámci demokratického parlamentního systému a přihlásila se k původním kořenům dělnického hnutí 19. století. „My občané České republiky, znepokojeni stavem současné hospodářské a sociální politiky země, ztrácejíc důvěru v současnou politickou reprezentaci, prolezlou korupcí a

⁷² MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 253-254

⁷³ SMOLÍK J., *národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 127

honbou za posty, rozhodli jsme se z protestu proti politickému šlendriánu a hlavně z povinnosti k budoucím generacím naší milované vlasti, založit zcela nové sociální hnutí – Dělnickou stranu.“⁷⁴ Na založení DS se podílel Tomáš Vandas, Jiří Štěpánek, který byl v letech 1996-1998 členem zastupitelstva hlavního města Prahy za SPR-RSČ a Martin Zbela, šéfredaktor stranických listů – Dělnických novin a nyní již bývalý předseda Dělnické mládeže (mládežnická organizace DS).

V roce 2007 se DS otevírá neonacistické scéně a navazuje spolupráci s neregistrovanými organizacemi a hnutími,⁷⁵ což má za následek první vládní návrh na rozpuštění DS. Nejvyšší správní soud v Brně však zamítl návrh vlády na rozpuštění Dělnické strany. Dle Nejvyššího správního soudu vláda neprokázala svá tvrzení o spolupráci DS s neonacistickými hnutími, o radikalizaci aktivit DS směřující k uchopení moci nedemokratickou cestou.

Další návrh na rozpuštění DS přišel v roce 2009. Vláda tentokrát dodala více přesvědčivých argumentů a Nejvyšší správní soud návrhu vyhověl s odůvodněním: „Dne 17. 2. 2010 Nejvyšší správní soud (NSS) rozhodl o rozpuštění Dělnické strany. NSS v řízení zjistil, že činnost DS byla protiprávní. Skutečný program DS, projevy představitelů a členů DS a projevů, směřují k vyvolání rasové, etnické a sociální nesnášenlivosti a ve svém důsledku k omezení základních práv a svobod určitých obyvatel ČR. DS směřovala k potlačení rovnoprávnosti občanů a to zejména na základě národnostního klíče nebo sexuální orientace. Dále DS podle NSS programovou podobností využívanou symbolikou navazuje na německý nacionální socialismus. DS je také úzce provázána v podstatě se všemi významnými neonacistickými hnutími v ČR.....“⁷⁶)

Dělnická strana prosazovala etnocentrický a xenofobní přístup. Požadovala, aby povolení k pobytu na území ČR získali pouze ti žadatelé o azyl, kteří jsou schopni asimilovat s etnickou většinou. V této rovině se hlavním terčem kritika stala romská menšina. V případě DS romská problematika zastínila ke konci celou její programatiku a stala se hlavním mobilizačním tématem. Strategicky se řada mítinků konala v místech s větším počtem romského obyvatelstva. Neonacisté použili romskou problematiku a

⁷⁴ Historie dělnické strany. *Dělnická-strana.cz* [online]. [cit. 2008-08-12]. Dostupné z: http://www.delnicka-strana.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=117&Itemid=151

⁷⁵ SMOLÍK J., *národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 128

⁷⁶ NSS rozpustil Dělnickou stranu. *Nssoud.cz* [online]. [cit. 2010-02-17]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=art&art_id=427#null

přistěhovalce jako odpověď na otázky ohledně vysoké nezaměstnanosti, míru kriminality aj. DS měla také negativní postoj k homosexualitě, kterou považovali za pohlavní deviaci, kterou je nutno postavit mimo zákon.⁷⁷

Jako nástupnický subjekt Dělnické strany vznikla Dělnická strana sociální spravedlnosti – DSSS. Členská základna a vedení strany po zániku DS téměř okamžitě přešli pod hlavičku DSSS. Jejím předsedou se stal Tomáš Vandas. DSSS pokračuje v myšlenkách DS a dále je rozvíjí.

4.2 Neonacistické skupiny a hnutí

Řada ultrapravicových aktivistů se v polistopadovém období rozhodla prosazovat své požadavky a cíle nikoliv ve volebním boji (a tedy vytvořením či vstupem do politické strany či politického hnutí), ale jiným veřejným působením – seskupováním ideově blízkých lidí, pořádáním řádně ohlášených demonstrací, letákovými akcemi, osvětově-vzdělávací činností, vydáváním publikací apod.⁷⁸

4.2.1 Vlastenecké fronta (VF)

Vlastenecká fronta vznikla v roce 1993 v Brně. Jejím zakladatelem byl tehdy devatenáctiletý student historie a dějin umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity Jiří Fidler.⁷⁹ Organizace byla zamýšlena jako „seriózní“ alternativa vůči populistické Sládkově SPR-RSČ. Někteří z jejich představitelů, včetně prvního předsedy Jiřího Fidlera, se dříve pohybovali v prostředí ultrapravicových skinheads. Činnost Vlastenecké fronty sice začala v Brně brzy stagnovat, ale od roku 1995 vznikaly pobočky v dalších městech, především v Praze a v Ostravě. Pražská organizace pod vedením Davida Macháčka fakticky převzala vůdčí roli. V roce 1998 byl na postu předsedy Fidler nahrazen pražským členem Miroslavem Knapovským, kterého v roce 2000 vystřídal Jan Skácel.

⁷⁷ SMOLÍK J., *národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012*, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008, str. 128

⁷⁸ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 282

⁷⁹ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 283

Vlastenecká fronta se od roku 1998 snaží být hlavní silou v rámci integračních tendencí roztržité české ultrapravice, což se jí daří. Pořádá demonstrace a shromáždění, vydává vlastní tiskoviny, realizuje letákové akce. V určité časové perspektivě je záměrem VF vytvořit relativně silnou politickou stranu, která by byla schopna aktivně zasahovat do politického dění ČR.⁸⁰ Vlastenecká fronta ve svém vývoji spolupracovala s lidmi, kteří na počátku devadesátých let vydávali antisemitská periodika. Ve svých počátcích také využívala skinheadske a neonacistické komunikační kanály v ČR. Na její demonstrace chodí řada mladých skinheads, včetně neonacisticky orientovaných. Existovaly i kontakty mezi jednotlivými členy Bohemia Hammer Skins, Blood & Honour Division Bohemia I Národním odporem se členy Vlastenecké fronty. Ze zahraničních partnerů se v počátcích existence podařilo VF navázat dobré vztahy se Slovenskou vlasteneckou organizací – Gardou. Jako svého lokálního distributora uváděl VF i anglický neofašistický časopis *Final Conflict*, jehož jedno číslo bylo vydáno i v češtině.⁸¹

Program VF se věnoval odmítnutím Maastrichtské smlouvy, zákazu KSČM a exemplárnímu potrestání funkcionářů bývalého vedení KSČM, potírání prostituce, profesionalizaci armády, zavedení trestu smrti, zavedení domovského práva „pro Cikány“, prosazování tradiční křesťanské morálky či zavedení „přistěhovalecké daně“ (pro podniky, jež zaměstnávají přistěhovalce). Podle VF „Česká republika musí být národním státem Čechů a Moravanů...Naším prvořadým úkolem je podpora veškerého úsilí o zachování existence českého národa v jeho přirozeném sídle a obnova jeho úplné suverenity... Ostatním národnostním menšinám musí být zaručen jen takový podíl na správě státních záležitostí, který odpovídá jejich početnímu zastoupení a současně i míře jejich přizpůsobení se státnímu pořádku a vžitým pravidlům občanského soužití.“ VF chce silný a fungující stát, zrušit Senát, oslabit sněmovnu a zavést prezidentský systém. Odmítá EU i NATO. Program VF je obecně orientován nacionalisticky a tradicionalisticky, přičemž obsahuje řadu protipřistěhovaleckých pasáží.⁸²

⁸⁰ Vlastenecká fronta a menšiny v ČR. *Journal.muni.cz* [online]. [cit. 2000]. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/3828/5450>

⁸¹ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 292

⁸² MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 292

4.2.2 Národní odpor

Národní odpor patří k nejtvrdějším ultrapravicovým skupinám. Jde o nelegální neonacistickou organizaci, která je součástí mezinárodního neonacistického hnutí. Vznikl v roce 1999 jako pobočka Jungen Nationaldemokraten. Z Německa získávají finance. Jeho příznivci se otevřeně hlásí k myšlenkám Adolfa Hitlera. Pouze jeho teze o nadřazenosti Němců považují za překonané. Organizace má podle odhadů nejméně pět stovek aktivních příznivců a další stovky pasivních. Členové a sympatizanti tohoto neonacistického hnutí spáchali mnoho násilnických trestných činů. V současné době existuje jen několik poboček: Praha, Karlovy Vary, Jihlava a Ostrava.⁸³

4.2.3 Blood & Honour Division Bohemia

Blood & Honour Division Bohemia je českou pobočkou mezinárodní organizace, která je určena k zajišťování a podpoře fungování skinheadského hnutí, šíření a propagaci idejí neonacismu, nacionálního socialismu, extrémního nacionalismu a činností, které přímo míří k vyvolávání rasové či národnostní nesnášenlivosti. Členství je neregistrované, „tvrdé jádro“ tvořilo okolo 80-100 osob, avšak okruh sympatizantů je několikanásobně vyšší. Organizace se hlásí k historickému nacismu v modernizované podobě, zastává rasistické, antisemitské a xenofobní militantní postoje. Udržuje četné zahraniční styky, především s Národně socialistickou aliancí ve Velké Británii, Britskou národní stranou, s divizemi B & H z jiných zemí a s teroristickou skupinou Combat 18. Vydává vlastní časopisy a podporuje a podílí se na vydávání a výrobě dalších materiálů: CD, MC, video kazet, oděvů, nášivek,... Pod její hlavičkou vycházelo několik skinheadských tiskovin, jejichž prostřednictvím vydavatelé hlásali myšlenky neonacismu, nacionálního socialismu, fašismu, antisemitismu, rasismu, xenofobie a podněcovali k vyvolávání rasové, národnostní a etnické nesnášenlivosti. Jde např. o tiskoviny *Národní výzva*, *Phoenix*, *Oi! Rebel*, *RAHOWA*,... V režii Blood & Honour Division Bohemia se uskutečnila většina skinheadských koncertů.⁸⁴

⁸³ LEBEDA D., *Úvod do problematiky extremismu*, Wolters Kluwer ČR a.s., 2013, str. 21

⁸⁴ Výroční zprávy o extremismu a koncepcí boje proti extremismu. *mvcr.cz*. [online]. [cit. 2002], Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

4.3 Neonacistická hudební scéna (White power music)

Pro konstituování, stmelení a ideové vybavení rasistických skinheadů, jejichž významná část převzala i neonacistické prvky, se stala v širším rámci rozhodujícím prvkem White power music (WPM hudba bílé síly, též white pride music apod.). Ta se brzy odpoutala od OI! stylu a hudebně začala spíše přebírat metalové a další tvrdé rockové prvky. Rozhodující pro White power music byly a jsou rasisticky a nacisticky orientované texty, nastal i výrazný příklon mnoha skupin ke keltským, germánským i slovanským mytologickým tématům, z nichž jsou čerpány ideály pro současný boj. Přes zdůrazňování nacionálních specifik v textech mnoha skupin je pojetí White power music internacionální. Sdílena je idea společného boje bílých árijských národů v rámci současné i budoucí RAHOWY (svaté rasové války). WPM se v současnosti odpoutala od výhradní vazby na skinheadskou subkulturu a představuje samostatný a politicky ambiciózní fenomén často napojený na militantní pravicově extremistické organizace. Koncerty hudební skupin byly a jsou navíc vedle demonstrací ultrapravicových organizací nejvýznamnějším místem setkání skinheadů i dalších mladých ultrapravičáků.⁸⁵

4.3.1 Braník

Braník byla pražská skinheadská skupina, která se ovšem daleko více vyhranila. Testy jejich písní jsou zaměřené proti přistěhovaleckému problému, jsou ultrapravicové – hájí svoje město a zemi. V Braníku se vystřídali dva zpěváci. Začínal tam Jan Štěpánek, který ale následně odešel na vojnu a vystřídal ho Jindra Kettner. Ten nazpíval jedinou desku Power. Po vydání jediné oficiální desky Power v roce 1991 u pobočky firmy Monitor byla soudním rozhodnutím zakázána další činnost kapely, vzhledem k některým rasistickým textům a potlačováním práv národnostních menšin.⁸⁶ Členové skupiny byli v roce 1995 podmíněčně odsouzeni k odnětí svobody na osm měsíců. Braník je jediná skupina, která byla soudně zakázána.

⁸⁵ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 409

⁸⁶ Braník. *Hockey-music.estranky.cz* [online]. [cit. 2008-01-26] Dostupné z: http://www.hockey-music.estranky.cz/clanky/bzenec-1991-_2008_/05_-branik.html

4.3.2 Conflict 88

Kapela vznikla v Plzni v roce 1994. Téhož roku vydala demo nahrávku „Boj národů“. Dále nahrála dalších šest alb. Kapela se nikdy netajila příslušností k neonacistické subkultuře. Jedna píseň je věnována čelnímu představiteli nacistického režimu Rudolfu Hessovi. V písni je oslavován jako oběť humanismu, která trpěla půl století v celách kolaborantů. Podle kapely odešel „opravdový syn árijského národa“ a v jeho odkazu je nutné pokračovat. Texty kapely Conflict 88 byly otevřeně rasistické a oslavovaly nadřazenost bílé rasy. Postupně se však propracovala a texty se zaměřovaly na vládu, policii a společnost.⁸⁷

4.3.3 Vlajka

Vlajka vznikla v roce 1990 a po celou dobu byla provázena fluktuací členů. Ovlivňovala především pražskou scénu. Od počátku své činnosti spolupracovala s Národní obcí fašistickou, později s Bohemia Hammer Skinheads. Její rock n rollový zvuk byl doprovázen texty, které se vztahovaly mj. k tradicím českého fašismu, později se více nacifikovali. Vlajka se přátelila i s Národním odporem. Zřejmě nejznámější písní Vlajky je však bojovný song „Zabijem je všechny“.⁸⁸ Ve svých textech vystupovala Vlajka proti Židům, cizincům, komunistům, homosexuálům, policistům a různým antirasistickým skupinám. Kapela nahrála celkem 5 alb a několik dalších projektů.⁸⁹ V roce 2000 zřejmě přestala pravidelně zkoušet, je však sporné, zda zcela ukončila činnost.

4.3.4 Orlík

Kapela jako taková nebyla neonacistického smýšlení, patřili mezi skinheads, ale mezi jejich fanoušky patřila velká skupina neonacistů. Postupem času byl tedy i Orlík brán jako neonacistický, i když už v jejich prvním albu najdeme píseň Faschos, kde kapela vyjadřuje svůj názor a postoj k fašismu.

⁸⁷ Říský M., *Skinheadské a neonacistické hudební kapely v České republice*, Diplomová práce, 2012, str. 37-38

⁸⁸ MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, Barrister & Principal, 2003, str. 416

⁸⁹ Vlajka. *csmusic.cz* [online]. [cit. 2000-04-22]. Dostupné z: <http://www.csmusic.cz/skup-625-vlajka>

Kapela Orlík vznikla ze staršího uskupení F.A.S. a to příchodem Daniela Landy v roce 1988. Styl kapely se z hardcoru změnil na Oi! A jelikož už to nebyla původní kapela F.A.S., sešli se Adolf Vitáček, Petr Štěpánek a Daniel Landa a pokusili se vymyslet nový název. Nakonec se dohodli na názvu Orlík, jmenovala se tak totiž i vinárna, kam chodili popíjet. Brzo po vymyšlení názvu přivedl Daniel Landa na jednu zkoušku Davida Matáska, jako druhého kytaristu. Následně nahráli první demo. Časem se v kapele vyměnilo obsazení. Finální obsazení bylo Dan Landa, David Matásek, Jakub Maleček a Martin Limburský.

Postupem času kapela natočila dvě alba (Oi! a Demise) a svoji hudbu i názory poněkud přitvrdila. Alba obsahovala mnoho „tvrdých“ písní, například „Bílej jezdec, Čech, Bílá liga“ aj. Orlík se díky svým textům, které byly kvůli své silné podpoře hnutí Skinheads považovány za nacionalistické a rasistické, považován za příčinu opravdu masového rozšíření hnutí Skinheads. Většina textů byla vlasteneckých, ale i rasistické písně a písně na podporu násilí se u Orlíku objevují.

Se vzrůstajícím počtem konfliktů na ulicích, fašizací Skinheads a s odporem veřejnosti ke všemu plešatému se skupina Orlík dohodla, že bude nejlepší ukončit činnost.⁹⁰

⁹⁰ Historie od F.A.S., až po rozpad Orlíku. *Hockey-music.estranky.cz* [online]. [cit. 2007-12-21]. Dostupné z: http://www.hockey-music.estranky.cz/clanky/orlik/historie-od-f_a_s_-az-po-rozpad-orliku.html

5 Opatření českého státu v boji proti neonacismu

5.1 Protiextremistická politika

Samotný termín protiextremistická politika v povědomí širší veřejnosti příliš nezdomácněl, ale mezi odborníky je běžně používán. Přestože dosud nebyl jasně vymezen její obsah, našla si své místo v rámci komplexně pojaté bezpečnostní politiky moderního demokratického státu.

Smyslem proti-extremistické politiky je permanentní úsilí o maximální eliminaci extremistických projevů, které hlásají, nebo přímo narušují základní hodnoty a principy ústavně-demokratického pořádku. Tato politika představuje souhrn preventivních a represivních opatření, která jsou státními a nestátními aktéry prováděna na místní, lokální, národní a nadnárodní úrovni.

Protiextremistická politika demokratického státu se nedá jednoznačně charakterizovat, neboť působí proti fenoménu, který je vícedimenzionální a má mnoho příčin a následných projevů ryze politického i nepolitického charakteru. Je jednak konstitutivní, protože pomáhá stabilizovat demokratický politický systém. Na druhé straně je negativistická, neboť potlačuje a eliminuje extremisty různého ražení, kteří narušují vnitřní bezpečnost a ústavně-právní rámec demokratického státu. S tím souvisí i její regulativnost, protože ve velké míře používá za tímto účelem zákazy a různá nařízení. Celkově se dá konstatovat, že protiextremistická politika je prostorem velkého množství častých střetů mezi různými skupinami aktérů, ať již mezi institucemi v rámci státního aparátu, mezi státními a nestátními aktéry, v nestátní sféře, v akademickém prostředí, či dokonce na mezinárodním poli.⁹¹

⁹¹ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str.62

5.1.1 Navržené principy protiextremistické politiky

Principy protiextremistické politiky by měly v každém demokratickém státě v jejich finální a jednotné podobě formulovat svrchované státní orgány na základě teoretických poznatků společensko-vědních disciplín, které se problematikou extremismu zabývají. Nejdále při výzkumu fenoménu extremismu jsou němečtí odborníci, kteří konstituuji v rámci humanitních věd „hraniční“ obor zabývající se výhradně extremismem.

Je potřebné jasně formulovat zásady protiextremistické politiky českého státu. Adekvátně vytyčené zásady neboli principy, mohou zkvalitnit spolupráci mezi množstvím současných aktérů protiextremistické politiky a zmírnit jejich vzájemné střety. Na základě německých, ale i našich, politologů je možné nastínit následující principy:

1. Proporcionalita

Tento princip vychází z myšlenky, že demokracie nemůže poskytovat žádnou svobodu svým nepřátelům.

Jedná se vlastně o negaci politického extremismu ve všech podobách, ve formě jakéhokoli smýšlení či úsilí, které narušuje základní hodnoty (lidská práva a svobody) a principy našeho demokratického státu. Tento princip totiž zavazuje každého aktéra protiextremistické politiky k obrannému jednání vůči všem politickým extremistům různého ražení, neboť ten, kdo bojuje proti jednomu směru extremismu a druhý brání, nemůže být hodnověrným obhájcem demokracie.

2. Proaktivnost

Princip proaktivnosti úzce souvisí s ofenzivně prováděnou protiextremistickou politikou, která se snaží ochraňovat základní hodnoty a principy demokratického státu již v předpolí extremistických aktivit, tedy než překročí zákon. Proaktivností by se tak tlumily mocenské ambice extremistů již v době, kdy bezprostředně ještě neohrožují bezpečnost našeho státu.

3. Derogačnost

Opatření proti extremismu tedy za určitých podmínek mohou využít možnost derogaci, tj. omezení základních práv a svobod. Děje se tak zejména v případech, kdy jde o preventivní potlačení extremistických aktivit. Dále se může jednat o situace, kdy extremisté při sledování svých mocenských ambicí začnou ve velkém rozsahu užívat nelegální, násilné a teroristické metody a prostředky.

4. Preventivnost

Princip preventivnosti znamená, že postihy, zákazy a trestně-právní represe reagují na důsledky extremistických projevů, ale neřeší jejich příčiny.

5. Komplexnost

Spočívá především v tom, aby protiextremistická politika našeho státu dokázala programově sladit výše uvedené principy, které se vzájemně prolínají, doplňují, ale i střetávají, neboť postihují složitý a mnohostranný fenomén. Komplexnost předpokládá i překrývání se různých protiextremistických opatření v místním, regionálním, celostátním a mezinárodním měřítku. V neposlední řadě komplexnost předpokládá cílenou a úzkou spolupráci jednotlivých subjektů působících v boji proti extremismu v demokratické společnosti.⁹²

⁹² DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 66-69

5.1.2 Koncepce boje proti extremismu

Extremismus bude vždy součástí společnosti. Koncepce nemá za cíl jeho úplné vymazání z politické mapy, ale nastavení mantinelů jeho existence v rámci demokratických mechanismů České republiky. Ambicí je, aby extremisté přestali představovat bezpečnostní riziko. Koncepce boje proti extremismu spočívá v těchto 5 pilířích:

5 pilířů koncepce

1. Síla extremistů vychází z lidské nevědomosti. Jedinou možností, jak bojovat s jejich štvavou propagandou, je komunikace, otevřenost a nabízení alternativy.
2. Poučení lidé si dokáží vytvořit obranné mechanismy vůči nebezpečným myšlenkám.
3. Boj proti extremismu není jen záležitostí Ministerstva vnitra a policie, ale i dalších vládních i nevládních subjektů. Jenom spoluprací s nimi lze extremisty odsunout do role bezvýznamného hráče.
4. Specialisté, kteří bojují proti extremismu, musí vědět, co mají dělat a dostat k tomu dostatečný prostor. Profesionalizace je výhodnější než paušální represe.
5. Konkrétní pachatele trestné činnosti je nutné nekompromisně postihovat za efektivního využití stávajících prostředků a mechanismů.⁹³

5.2 Role policie ČR v boji proti extremismu – neonacismu

Po událostech v roce 1989 se postavení policie ve společnosti změnilo a v průběhu let se měnila i její taktika a přizpůsobila se době. Je jiná legislativa a změnila se i extremistická scéna. V dnešní době můžeme hovořit o tom, že policie a ostatní bezpečnostní složky ve vztahu k problematice extremismu vypsely, a to nejen po stránce klasické policejní práce, ale i vzdělanosti jednotlivých policistů, materiálního vybavení a zároveň v přístupu k této problematice. Již není nemožné, aby si k jednomu

⁹³ Strategie boje proti extremismu *mver.cz*, [online]. [cit. 2009]. Dostupné z: file:///C:/Users/bizon/Downloads/strategie_extrem_2009.pdf

stolu sedli zástupci nevládních organizací, kteří se v době svého dospívání pohybovali mezi demonstranty, a zástupci policie. Setkávají se i na různých preventivních akcích.⁹⁴

V rámci odboru obecné kriminality Ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia bylo od 1. srpna 1995 zřízeno specializované pracoviště pro metodiku a koordinaci řízení Policie ČR na úseku extremismu, z něhož vznikla po reorganizaci Ředitelství služby kriminální policie k 1. březnu 1998 6. Skupina odboru obecné kriminality se specializací na extremismus. Ta byla k 1. lednu 2002 v souvislosti se změnami struktury policie ČR přejmenována na Skupinu extremistické kriminality odboru obecné kriminality Úřadu kriminální služby a vyšetřování Policie ČR. Specialisté na problematiku extremismu působili i na krajské a okresní úrovni. K 1. dubnu 2002 bylo zřízeno oddělení extremismu v rámci odboru terorismu a extremismu Útvaru odhalování organizovaného zločinu. Do působení proti extremismu se mohou začlenit i obecní policisté v rámci toho, když je extremisty narušován veřejný pořádek v obci.⁹⁵

Organizace zabývající se v rámci spolupráce s PČR problematikou extremismu

- ***Policie ČR – Národní centrála proti organizovanému zločinu (NCOZ SKPV)***
Národní centrála proti organizovanému zločinu vznikla spojením dvou útvarů s celorepublikovou působností, a to Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality dne 1. srpna 2016. Ředitelem se stal plk. JUDr. Michal Mazánek. NCOZ SKPV se stala výkonným pracovištěm služby kriminální policie a vyšetřování s působností na celém území České republiky. V rámci své působnosti se specializuje na odhalování organizovaného zločinu závažné hospodářské trestné činnosti a korupce, kybernetické kriminality, terorismu a extremismu.⁹⁶
- ***BIS (Bezpečnostní informační služba)***
BIS je zpravodajská instituce českého státu, která působí uvnitř jeho území. BIS vznikla 30. 7. 1994. Službu řídí a kontroluje vláda ČR a její fungování upravuje

⁹⁴ LEBEDA, D., *Úvod do problematiky extremismu*, Wolters Kluwer ČR a.s., 2013, str. 12

⁹⁵ DANICS Š., KAMÍN T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, str. 69

⁹⁶ Národní centrála proti organizovanému zločinu *police.cz* [online] [2018]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-centrala-proti-organizovanemu-zlocinu-skpvc.aspx>

zákon o Bezpečnostní informační službě (č. 154/1994 Sb.). Jako instituce je přísně apolitická, nemá represivní pravomoc – nemůže zadržet, zatýkat ani vyslýchat. Podle zákona o zpravodajských službách ČR (č. 153/1994 Sb.) se BIS zabývá získáváním, shromažďováním a vyhodnocováním následujících informací:

- hrozby terorismu
- aktivity ohrožující bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy státu
- činnost cizích zpravodajských služeb na našem území
- záměry nebo činy mířící proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR
- aktivity organizovaného zločinu.⁹⁷

- ***Vojenské zpravodajství (VZ)***

Je jednou ze tří zpravodajských služeb ČR. Bylo zřízené zákonem č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství. VZ je součástí Ministerstva obrany. V jeho čele stojí ředitel brigádní generál Ing. Jan Beroun. Základním úkolem VZ je získávat, shromažďovat a vyhodnocovat informace, které jsou klíčové pro zajištění obrany České republiky.⁹⁸

- ***Úřad pro zahraniční styky a informace, Celní správa, Nevládní organizace, Občanská sdružení***

Významnou roli také sehrávají preventivně informační skupiny Policie ČR, které informují o nebezpečí rasisticky motivované trestné činnosti, zvyšují právní vědomí dětí i dospělých a pomáhají při odstraňování předsudků mezi Romy a majoritou. Zároveň tím pomáhají zvyšovat důvěru etnik v práci a profesionalitu policie na úseku boje proti extremismu a informace o protiextremistické politice se neformálně rozšiřují i k místním orgánům veřejné správy a k občanům.

⁹⁷ Bezpečnostní informační služba *bis.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html>

⁹⁸ Vojenské zpravodajství *vzcr.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.vzcr.cz/cs/o-nas/kdo-jsme>

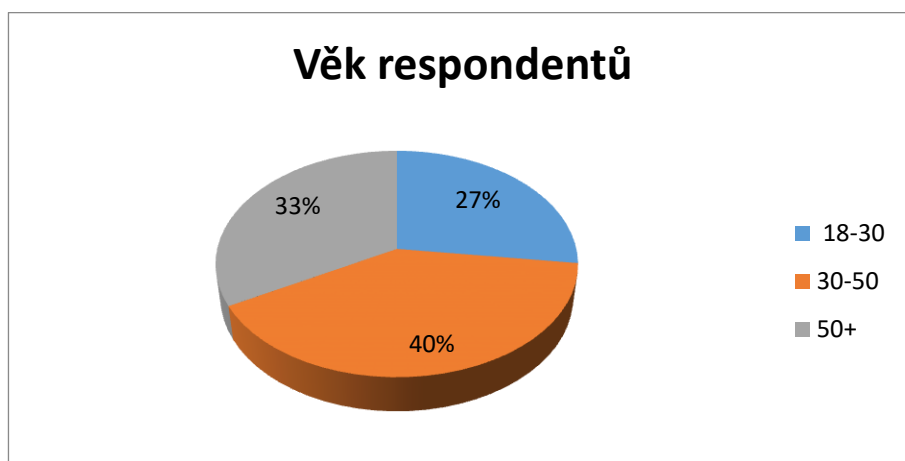
6 Dotazníkové šetření

V praktické části bylo využito metody výzkumu pomocí dotazníku. Náhodně vybraných 100 lidí anonymně vyplnilo dotazník a odpovědělo na 10 jednoduchých otázek. Dotazník byl předkládán v období od 1. 3. 2018 do 1. 4. 2018. Cílem dotazníku bylo zjistit, jaké má široká veřejnost povědomí o problematice neonacismu. Návratnost dotazníků byla 100%, díky osobní distribuci. Sběr dat byl vyhodnocen v grafech, které následují níže. Dotazník je uveden v příloze XV.

6.1 Vyhodnocení dotazníku

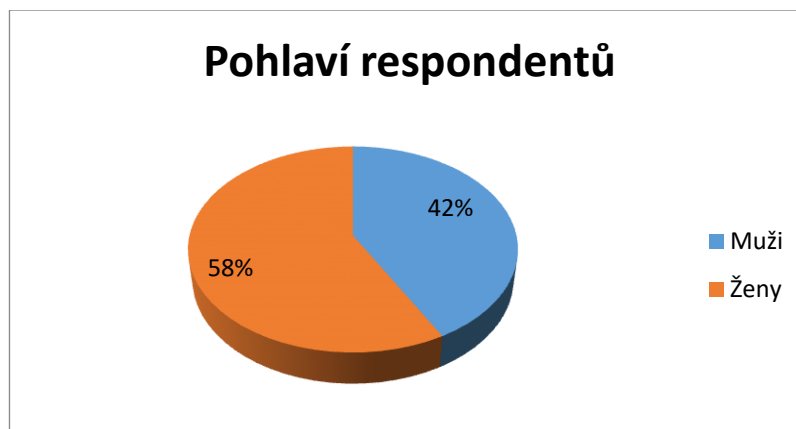
Otázka číslo 1. Z dotazníků vyplívá, že nejvíce odpovídali lidé ve věku 30-50 let, což byla skoro polovina. Dále ve věku 50 + a nejméně dotázaných bylo ve věku 18-30.

Graf č. 1: Uveďte Váš věk.

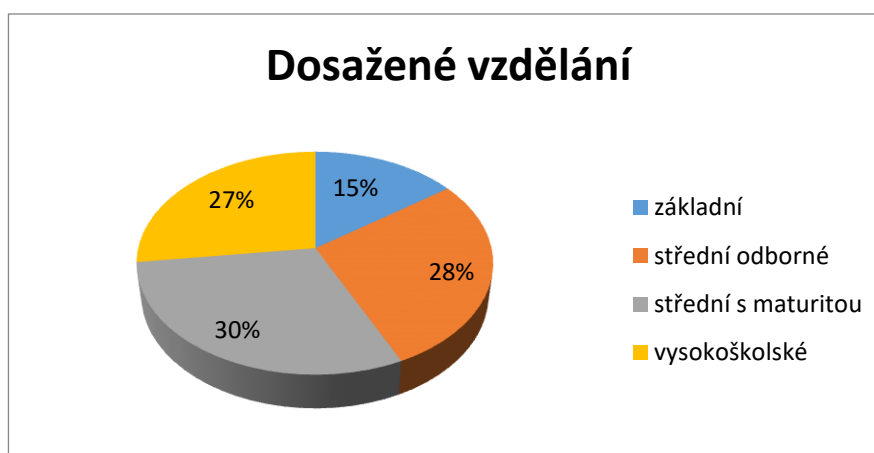
Otázka číslo 2. Z výsledků odpovědí vyplývá, že na dotazník odpovídalo 58 žen a 42 mužů.

Graf č. 2: Jakého jste pohlaví?

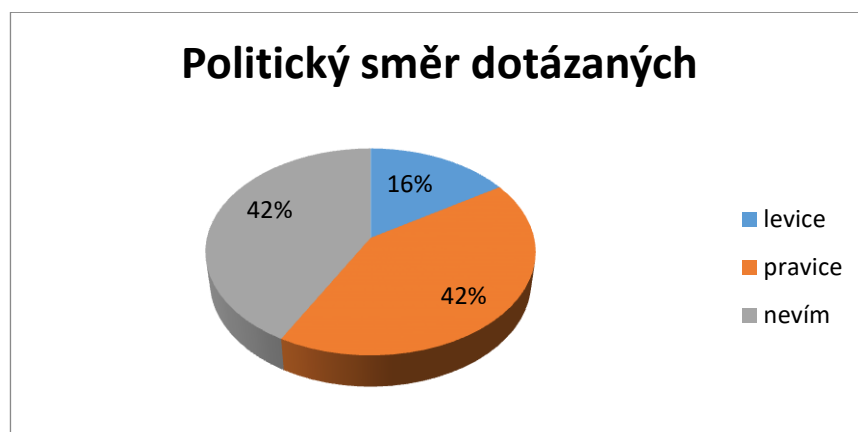
Otázka číslo 3. Z výsledků vychází, že na otázky odpovídalo nejvíce středoškolsky vzdělaných lidí s maturitou, dále střední odborné vzdělání, pak vysokoškolské a nejméně respondentů odpovídalo se základním vzděláním.

Graf č. 3: Uveďte nejvyšší dosažené vzdělání

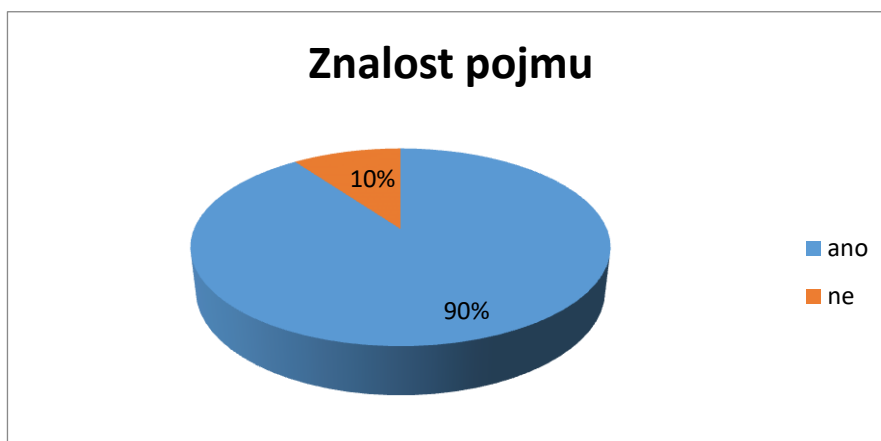
Otázka číslo 4. Z výsledků vyplívá, že 42 dotazovaných, se buď nepřiklání k žádnému politickému směru, či neví. Stejně dotázaných, čili 42 se přiklání k pravici. Pouze 16 dotázaných se přiklání k levici.

Graf č. 4: K jakému politickému směru se přikláníte?

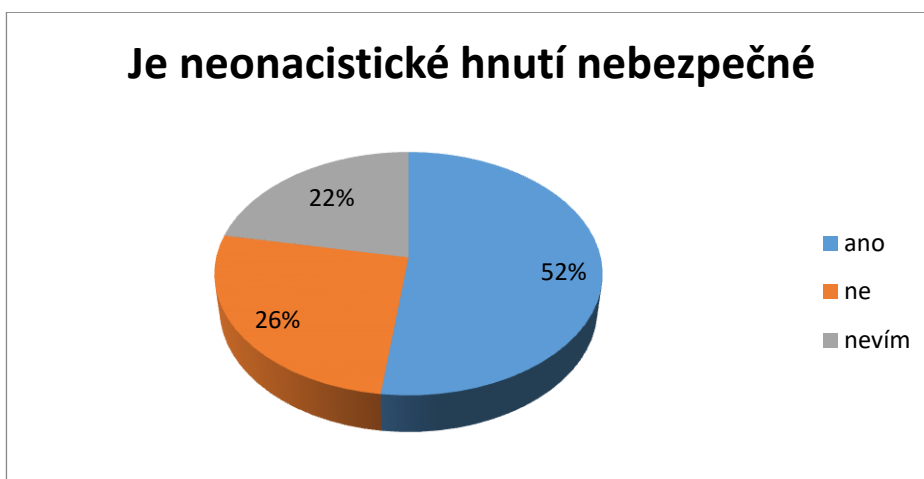
Otázka číslo 5. Z výpočtu výsledků vyplívá, že naprostá většina dotazovaných lidí a to 90, zná pojem neonacismus, 10 dotazovaných odpovědělo, že tento pojem nezná.

Graf č. 5: Znáte pojem neonacismus?

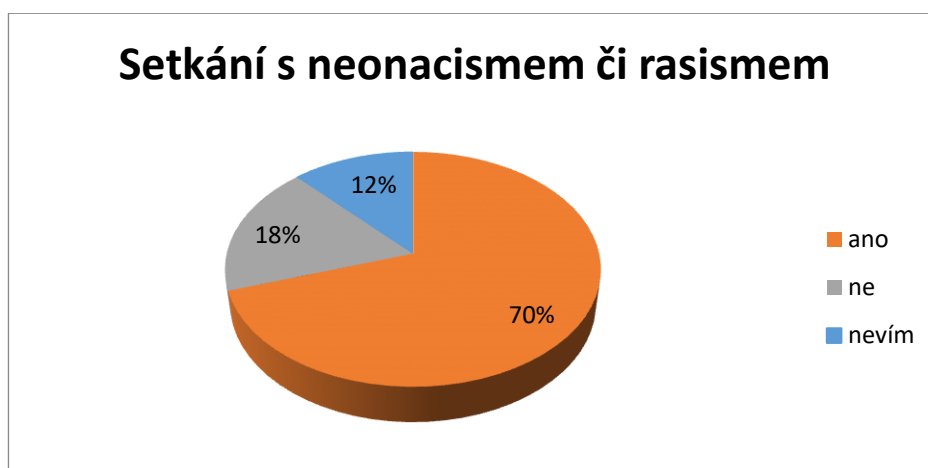
Otázka číslo 6. Z výsledků vyplývá, že přes polovinu dotazovaných si myslí, že neonacistické hnutí je nebezpečné. 26 dotazovaných si myslí, že není a 22 dotazovaných neví.

Graf č. 6: Myslíte si, že je neonacistické hnutí nebezpečné?

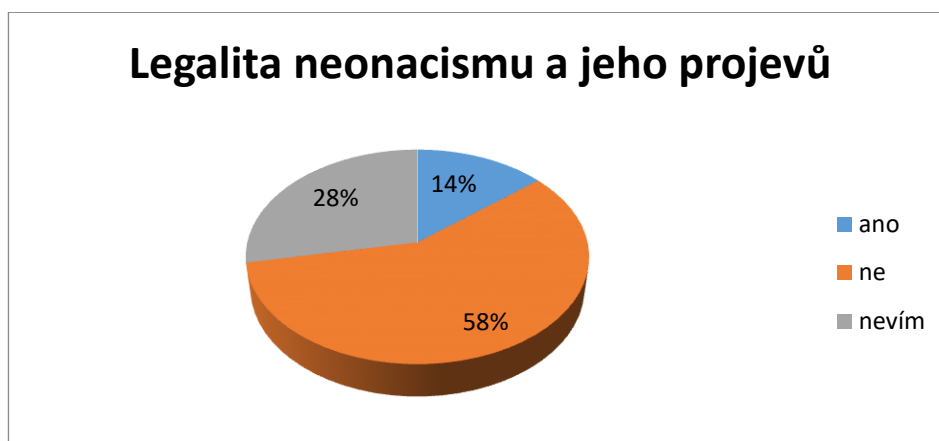
Otázka číslo 7. Z výsledků odpovědí vyplývá, že většina respondentů a to 70 odpovědělo, že se setkalo s neonacismem či rasismem. Pouze 18 dotazovaných odpovědělo, že ne a 12 dotazovaných nevědělo.

Graf č. 7: Setkal/a jste se někdy s projevy neonacismu či rasismu?

Otázka číslo 8. Z vyhodnocených odpovědí vyplývá, že přes polovinu dotazovaných se domnívá, že neonacismus a jeho projevy nejsou legální, 28 dotazovaných neví a 14 dotazovaných se domnívá, že neonacismus a jeho projevy jsou legální.

Graf č. 8? Je neonacismus a jeho projevy legální?

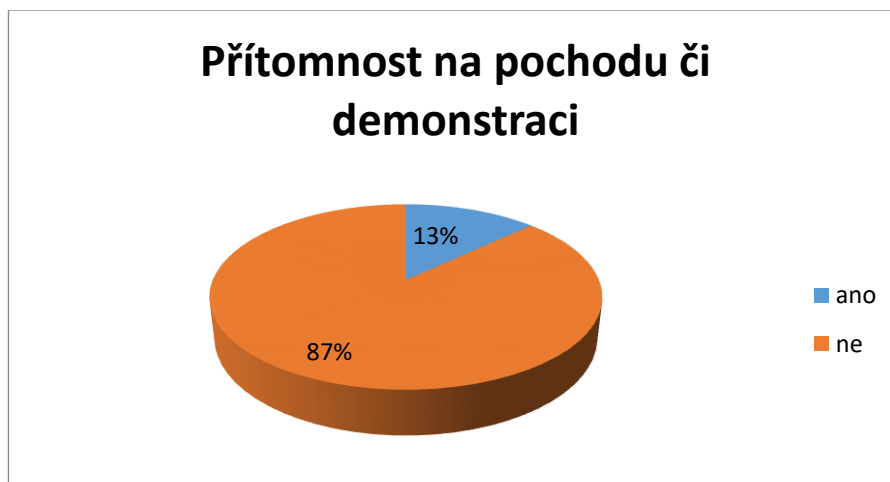
Otázka č. 9. Z výsledků odpovědí vyplývá, že 75 respondentů se osobně setkalo s příznivci neonacistického hnutí. 25 respondentů se osobně nikdy neseťkalo.

Graf č. 9: Setkal/a jste se někdy s příznivci neonacistického hnutí?

Otázka č. 10. Z výsledků odpovědí vyplývá, že 87 respondentů se nikdy neúčastnilo či nikdy nebylo přítomno neonacistického pochodu či demonstrace. 13 respondentů se buď účastnilo neonacistické demonstrace či pochodu, nebo byli přítomni.

Graf č. 10: Byl/a jste přítomen/přítomna neonacistického pochodu či demonstrace?

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo přiblížit problematiku neonacismu v českém prostředí. Dále analyzovat ideová východiska nacismu a neonacismu, ke kterým patří rasismus, kulturní rasismus, vědecký či racionální rasismus a samozřejmě všechny podoby antisemitismu. V tomto ohledu práce popisuje jednotlivé formy rasismu a antisemitismu, včetně jejich představitelů. Bakalářská práce věnuje náležitou pozornost i nacistické a neonacistické symbolice, včetně jejího užití v českém prostředí. Neonacisté přebraly mnoho symbolů od původních nacistů a to buď v původní formě, nebo si je přizpůsobují k nynějším potřebám. V České republice není zpracován seznam zakázaných symbolů, třeba jako v SRN. Zároveň autorka upozornila, že pomocí číselné symboliky se neonacisté snaží vyhnout právním postihům, neb za použití čísla nemůže být nikdo trestán, vždy je nutné totiž prokázat ideový podtext, proč bylo dané číslo použito v určitém historickém a ideově-politickém kontextu. Dalším cílem bakalářské práce bylo seznámit čtenáře s vybranými neonacistickými politickými stranami, organizacemi, hnutími a hudebními kapelami. V tomto ohledu autorka do práce zahrнула nejenom neonacistické a neofašistické subjekty, které působily a působí v českém prostředí, ale i subjekty, které se odborně označují jako ultrapravice neboť při jejich rozlišování nepanuje dodnes ani odborná shoda. Pro neonacistickou scénu jsou velmi důležité koncerty White Power kapel. Koncerty totiž formují neonacistickou ideologii, je to příležitost k setkání, kde dochází k utužování ideologických konceptů a v neposlední řadě, je to dobrý obchod. Jejich „zlatá éra“ byla v 90. letech. Dnes už vystupují v malých sálech a většinou se koncerty „schovávají“ za narozeninové oslavy. Jako poslední cíl si autorka dala přiblížit protixtremistickou politiku – její principy a roli policie v ČR v boji proti extremismu. Pravicový extremismus představuje závažnou bezpečnostní hrozbu, zejména pak pro mladou generaci, a proto autorka přibližuje i protixtremistickou politiku našeho státu, která klade velký důraz na prevenci.

Průzkum ukázal, že lidská populace v České republice má povědomí o neonacismu. Neonacismus berou jako určitou hrozbu, ale není brán jako ohrožení státnosti či demokracie. Nepříjemné zjištění je, že velká část respondentů se osobně setkala s neonacismem či rasismem.

Tato bakalářská práce snad pomůže v orientaci ve světě neonacismu.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BUDIL, I., TYDLITÁTOVÁ V., ARAVA-NOVOTNÁ L., TARANT Z., *Encyklopedie dějin antisemitismu*. Západočeská univerzita v Plzni, ISBN 978-80-261-0206-9
2. DANICS, Š., KAMÍN, T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2005, ISBN 80-7251-204-8
3. DANICS, Š., KAMÍN, T., *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha 2008, ISBN: 978-80-7251-286-7
4. DANICS Š., TEJCHMANOVÁ L., *Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus*, Univerzita Jana Amose Komenského, Praha 2017, ISBN 978-80-7452-122-5
5. HEYWOOD A., *Politické ideologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2008, ISBN 976-80-7380-137-3
6. CHARVÁT, J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál s.r.o., 2007, ISBN 978-80-7367-098-6
7. KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., ISBN 978-80-7418-103-0
8. LEBEDA, D., *Úvod do problematiky extremismu*, Wolters Kluwer ČR a.s., 2013, ISBN 978-80-7478-394-4
9. MAREŠ M., *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR.*, 2003, ISBN 80-86598-45-4
10. MAREŠ M., *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006
11. ŘÍŠKÝ M., *Skinheadské a neonacistické hudební kapely v České republice*, Diplomová práce, Plzeň 2012
12. WOLF, J., *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2000, ISBN 80-246-0099-4

Elektronické zdroje

1. Bezpečnostní informační služba. *bis.cz* [online]. [2018-05-06] Dostupné z: www.bis.cz/cim-se-zabyvame.html
2. Braník. *Hockey-music.estranky.cz* [online]. [cit. 2018-04-26] Dostupné z: http://www.hockey-music.estranky.cz/clanky/bzenec-1991-_2008_/05_-branik.html
3. Činnost útvaru a jeho úkoly. *policie.cz* [online]. [cit. 2018-05-30]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/cinnost-utvaru-a-jeho-ukoly.aspx>
4. Historie dělnické strany. *delnicka-strana.cz* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: www.delnickastrana.cz/index.php?option=com_content
5. Historie od F.A.S., až po rozpad Orlíku. *Hockey-music.estranky.cz* [online]. [cit. 2018-05-21]. Dostupné z: <http://www.hockey-music.estranky>
6. Středověké kořeny protižidovských předsudků. *holocaust.cz* [online]. [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-antisemitismu/stredoveke-koreny-protizidovskych-predsudku/
7. NS značky. *antifa.cz* [online]. [2018-05-01]. Dostupné z: www.antifa.cz/cz/ns-znacky
8. NSS rozpustil Dělnickou stranu. *nssoud.cz* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=art&art_id=427#null
9. Orlík. *hudebniskupiny.cz* [online]. [2018-04-13] Dostupné z: <http://o-skupine.hudebni-skupiny.cz/orlik>

10. Politická strana Národní sjednocení neexistuje. *narodnisjednoceni.cz* [online]. [2018-05-3]. Dostupné z: www.nardnisjednoceni.cz/archiv/20140505.htm
11. Refresher [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://refresher.cz/39982-Dejiny-rasismu-Od-ospravedlnovani-otrokarstvi-az-po-genocidu-narodu>
12. Správní soud pozastavil činnost protiromské Národní strany. *Romea.cz* [online]. [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: <http://www.romea.cz/cz/zpravy/spravni-soud-pozastavil-cinnost-protiromske-narodni-strany>
13. Strategie boje proti extremismu. *mvcr.cz*. [online]. [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek//extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx
14. Symbolika ultrapravicových hnutí. *chceteho.cz* [online]. [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: http://www.chceteho.cz/content/wp-content/neonacek_c41.pdf
15. Útvar pro odhalování organizovaného zločinu. *policie.cz* [online] [cit. 2018-05-30]. Dostupné z: www.policie.cz/clanek/cinnost-utvaru-a-jeho-ukoly.aspx
16. Vlajka. *csmusic.cz* [online]. [2018-04-22]. Dostupné z: www.csmusic.cz/skup-625-vlajka
17. Vlastenecká fronta a menšiny v ČR. *Journal.muni.cz* [online]. [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/3828/5450>
18. Vojenské zpravodajství. *vzcr.cz* [online]. [2018-06-01]. Dostupné z: www.vzcr.cz/cs/o-nas/kdo-jsme
19. Výroční zprávy o extremismu a koncepcce boje proti extremismu. *mvcr.cz*. [online]. [2018-05-05], Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

20. Výroční zprávy o extremismu a koncepcie boje proti extremismu. *mvcr.cz*. [online]. [2018-05-24]. 2015 Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx
21. Zákon č. 403/2009Sb. Zákon o založení, podpoře a propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka *trestnizakonik.cz* [online]. [cit. 2018-04-15] Dostupné z: <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-13/dil-1>
22. Zákon č. 404/2009Sb. Zákon o projevech a sympatiích k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka. *trestnizakonik.cz* [online]. [cit. 2018-05-21] Dostupné z: <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-13/dil-1>
23. Železný kříž. *wehrmacht.cz* [online]. [2018-03-25]. Dostupné z: www.wehrmacht.cz/cz/wehrmacht-a-jeho-historie/vyznamenani/zelezny-kriz
24. 1488 neonacistická hra s čísly. *nazory-aktialne.cz* [online]. [cit. 2018-06-03]. Dostupné z: <https://nazory.aktialne.cz/komentare/1488-a-neonacisticka-hra-scisly-kotleba/r~87c4181c782d11e7b564002590604f2e/>

Seznam příloh

Příloha I. Vlajka s hákovým křížem

Příloha II. Variace svastik neonacistů

Příloha III. Symbol slunečního kotouče

Příloha IV. Železný kříž

Příloha V. Orlice

Příloha VI. Symbol Vlčího háku

Příloha VII. Symbol Triskele

Příloha VIII. Runa Sig-Rune

Příloha IX: symbol Odal-Rune

Příloha X Leben – Rune

Příloha XI. Todes-Rune

Příloha XII. Symbol Tyr-Rune

Příloha XIII. Odinův kříž

Příloha XIV. Logo Thor Steinar

Příloha XV. Dotazník

Přílohy

Příloha I. vlajka s hákovým křížem

Zdroj: MAREŠ M., *Symbole používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint a.s., 2006. str. 32

Příloha II. variace svastik neonacistů

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 56

Příloha III. symbol slunečního kotouče

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 57

Příloha IV. Železný kříž

Zdroj: Wehrmacht [online]. Dostupné z: <https://www.wehrmacht.cz/cz/wehrmacht-a-jeho-historie/vyznamenani/zelezny-kriz>

Příloha V. Orlice

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 58

Příloha VI. symbol vlčího háku

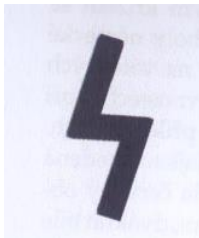
Zdroj: : KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 61

Príloha VII. Triskele

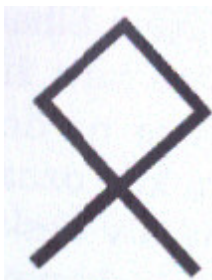
Zdroj: : KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 64

Príloha VIII. runa „Sowulo“

Zdroj: : KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 54

Příloha IX. Odal-Rune

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str.60

Příloha X. Leben-Rune

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str.59

Příloha XI. „Todes-Rune“

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 59

Příloha XII. Tyr-Rune

Zdroj: KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 60

Příloha XIII. Odinův kříž

Zdroj: : KALAMÁR Š., SVOBODA I., SUNARDI T., VOPRŠAL P., *Terminologie symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2011. str. 64

Príloha XIV. logo Thor Steinar

Zdroj: Antifa.cz [online]. Dostupné z <http://wwry.antifa.cz/cz/ns-znacky>

Příloha č. XIV. Dotazník pro veřejnost

1. Uveďte Váš věk.
 - a) 18-30
 - b) 30-50
 - c) 50+

2. Jakého jste pohlaví?
 - a) Muž
 - b) Žena

3. Uveďte nejvyšší dosažené vzdělání.
 - a) Základní
 - b) Střední odborné
 - c) Středoškolské s maturitou
 - d) Vysokoškolské

4. K jakému politickému směru se přikláníte?
 - a) Levice
 - b) Pravice
 - c) Nevím

5. Znáte pojem neonacismus?
 - a) Ano
 - b) Ne

6. Myslíte si, že je neonacistické hnutí nebezpečné?
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Nevím

7. Setkal/a jste se někdy s projevy neonacismu či rasismu?
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Nevím

8. Je neonacismus a jeho projevy legální?
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Nevím

9. Setkal/a jste se někdy s příznivci neonacistického hnutí?

a) Ano

b) Ne

10. Byl/a jste někdy přítomen/přítomna neonacistického pochodu či demonstrace?

a) Ano

b) Ne